

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Vprašaj nad Ameriko

Volitev predsednika Zedinjenih držav severne Amerike posega bolj kot pa pri katerikoli državi sveta, ako izvajamo nekatere manjvane absolutistične tvorbe, v kompleks mednarodnopolitičnih vprašanj in zahteva zato tudi vseobčo pozornost. Ameriška ustava je dala predsedniku za razdobje štirih let naravnost diktatorske pravice na polju zunanje politike. Če se spomnimo, kako domala vsako vprašanje, ki nas razburja v Evropi, bodisi da je to razorožitev in razbremenitev naših državnih proračunov, bodisi gospodarska obnova Evrope ali njenih posameznih najbolj obubožanih delov, bodisi tudi uresničitev raznih načrtov mednarodne ali meddržavne kooperacije, vodi v Zedinjenje držav, ki so poklicane, da odločijo v zadnji instanci, potem bomo razumeli, da tudi nam, kot državi, ki je z vseh strani zvezno povezana z Evropo in tudi s preostalo svetom, ne more biti popolno na vseeno, kdo bo prihodnji predsednik severnoameriške nadstomilijonske republike.

Besedi republikanci in demokrati idejno ničesar ne značita, niti za nas niti za Amerikance same. To sta dve čisto zunanji označbi, ki opredeljujeta dve politični stranki, ki si od Georga Washingtona sem delita oblast v severni Ameriki, kajti ničesar ne bo oviralo eno strujo, da v celoti ne prevzame programa svojih političnih nasprotnikov, ki z isto indiferentnostjo sežejo zopet v idejni arhiv protivnika in si prisvojijo njegove bivše politične ideale. Niti ena niti druga velikih političnih strank ne pripozna takoiimenovanj in pri nas udomačenih načelnih in zatorej trajnih programov. Program stranke se do korenin spreminja s političnimi in gospodarskimi prilikami. To kar je Amerikanec postavil na oltar za časa volitve Woodrowa Wilsona, to lahko danes zažiga in mu nobeden zaradi tega ne bo očital politične breznačajnosti. Kvečjemu se lahko ovaža, da republikanska stranka postaja tekoma zgodovine predstavnica konservativnih staroameriških in samoameriških krogov, onih, ki si želijo velikega ameriškega imperija, ki bo v prvi vrsti skrbel za svojo lasten dobrobit in se odrekel vsakemu »karitativnemu vmešavanju«¹ v izvenameriške interese, medtem ko dobiva demokratska stranka značaj angleškega političnega liberalizma, ki bi rad čestokrat z apostolskim elanom delil dobroto vsemu svetu. A tudi ta meja ni strogo potegnjena. Saj nam zakonodaja od demokratske Wilsonove dobe mimo republikanskih Hardingov, Coolidgeev do Hooverja, dajejo glede tega značilne nauke. S stališča »ideologije stranke«, kakor mi to radi imenujemo, ne bomo mogli opredeliti svojih simpatij v sedanjih volivni borbi. Zato bi bilo treba poznati osebe kandidatov, njihovo osebno prepričanje glede velikih mednarodnih vprašanj, nadalje pa tudi »sodelavce«, katere bodo poklicali, ako zmagajo na volišču, na odgovorna mesta državne uprave.

Danes si stojita nasproti sedanjemu predsednik Zedinjenih držav Hoover in guverner newyorške države Roosevelt. Kot tretji kandidat, ki kot predsednik ne pride v poštev, toda ki bo v marsičem jeziček na tehtnici, nastopa voditelj socialistov Thomas. Evo jih fronte! Okrog teh treh imen se razvija politična borba z vsem kaosem političnih šlagerjev, volilne demagogije, obljub in groženj, kot je je zmožen samo iznajdljivi in brezobzirni Amerikanec, ki se je šolal v svobodi in ki se zaveda, da je on, svoboden državljan, nositelj državne ideje, njen varuh in najbolj zanesljivo jamstvo njene nesmrtnosti. Iz tega meteža, katerega nam prinaša dan za dnevom tisk, danes, 14 dni pred volitvami, še ne slišimo jasnega glasu. Ljudsko mnenje valovi, enkrat gnano od Hooverjevih resnih opominov, drugič zopet od bolj vihravih sunkov Roosevelta. Toda čutimo, da volilni vihar še ni posegel v globine ameriške duše, da še ni razgibal mas volilcev, ki še vedno poslušajo in ki se bodo odločile šele tik pred usodopolnim dnevom.

Ako bi smeli soditi po razpoloženju, kot se nam slika danes, potem bi lahko rekli, da bo zmagal kandidat demokratov Roosevelt, če bi se volitve vršile danes. Toda kdo ve, če se šanse novince, ki je naravnost viharno posegel v boj in ki že zaradi tega izdaja radovedne simpatije, ne bodo poslabšale tekoma bodočih 14 dni in če republikanski kandidat, obdan s sijajem predsednika republike, ne bo izboljšal svojih pozicij? Ljudje se namreč naveličajo tudi najboljšega govornika in Rooseveltova največja napaka je, tako trdijo zelo prebrani Amerikanci sami, da govori preveliko. On ne preneha govoriti križem po Zedinjenih državah, govori o vseh mogočih problemih, zgublja nit svojih misli, ki nasprotuje in kljub velikanskim uspehom, ki jih žanje na licu mesta, se opaža, da zapuša med poslušalstvom razočaranje, ker ni dobilo od njega nobenega jasnega odgovora, kako bo rešiti velika vprašanja, ki danes vsakega Amerikanca zajemljejo.

Roosevelt je oportunist in bi rad ustregel na vse plati. Na eni strani napada carinske tarife, ki industrijske pridelke podražujejo, drugod zopet izjavlja, da ne bo dovolil, da bi bila ogrožena domača industrija. Odklanja zamisel, da bi se vojni dolgovni črtali, toda izjavlja zopet drugod, da naj se vse pogodbe z evropskimi državami revidirajo. Na enem zborovanju napada Zvezo narodov, kot je nobeden vodilni Amerikanec še javno ni napadel, na

Imenovanje Malypetrove vlade

Uradniške plače se znižajo — Za kmetijskega ministra je problem Srednje Evrope problem pšenice

Praga, 26. oktobra. Pogajanja za končnoveljavno sestavo vlade se še vedno nadaljujejo in se bodo po vsej verjetnosti zaključila jutri. Prav za jutri pričakujejo podpis ukaza o imenovanju nove vlade, ker želi javnost, da bi Češkoslovaška praznovala praznik osvoboditve z redno vlado. Za ministrskega predsednika je določen Jan Malypetr, tudi druge listnice so že razdeljene med predstavnike koaliranih strank, ni pa še rešeno vprašanje, ki je v prvi vrsti izzvalo krizo, t. j. vprašanje znižanja plač. Od nove vlade ostane finančni minister dr. Trapl, ki je zahteval znižanje plač, na svojem mestu. Tudi Malypetrova vlada ima namen na vsak način izvesti Traplov načrt varčevanja in torej znižanje državnega proračuna. Traplove predloge bodo sicer omilili, v glavnem pa ostane v programu bodoče vlade. Narodni demokrati stavijo za vstop v vlado določene pogoje, med temi osnovanje nadzorstvenega odbora za varčevanje. Stanovanjsko vprašanje, ki je tudi razdiralo koalico, je bilo spravljeno z dnevnega reda s tem, da je zbornica podaljšala stanovanjsko zaščito.

Malypetr je pozval k sebi načelnike organizacij državnih namestencev in jim razložil, da je položaj državnih financ takšen, da bo morala vlada na vsak način znižati plače. Državni uradniki so se s to kategorično zahtevo že sprijaznili, in zdaj gre samo še za to, za koliko naj se plače znižajo. Pogajanja so že zelo zblížala posamezna mnenja,

tako da zdaj obstoji predlog, po katerem naj bi plače do 12.000 Kč letno ostale neizpremenjene, pri višjih plačah pa naj bi se izvršilo postopno znižanje, in sicer povprečno za 8%. Pokejnine pa naj bi se znižale za 2%. Socialistični ministri pa so zato, da bi ostale neizpremenjene plače do 16.000 Kč. Ako bi ostal v veljavi Traplov predlog, t. j. da bi ostale neizpremenjene plače do 12.000 Kč, bi država prihranila 750 milijonov Kč, ako bi se pa uveljavila zahteva socialistov, samo 500 milij. Dr. Trapl in Malypetr sta pripravljena sprejeti socialistični predlog pod pogojem, da socialisti pristanejo na druge prihranke.

Čeprav ostane številčno razmerje, v katerem so bile posamezne stranke doslej zastopane v koaliciji, neizpremenjeno, sodijo splošno, da se bo v gospodarski politiki bodoče vlade bolj čutil agrarni kurs, kakor doslej. Jan Malypetr se je že kot predsednik poslanske zbornice pokazal vedno zelo spravljiv; zdi se pa, da je radikalnemu krilu agrarne stranke bolj všeč, kakor je bil Udržal, ki je energično odbijal zahteve radikalcev. Poleg tega je kmetijsko listnico prevzel dr. Milan Hodža, ki ga smatrajo za idejnega utemeljitelja agr. stranke in ki ima za svoje delo tudi izdelan določen program. Dr. Hodža pa se menda nagiblje k agrarnemu radikalizmu in je zato verjetno, da bo zahteval splošno še ostrejši kurz v protekcionistični politiki. V državah Male antante pa ni strah pred

Hodžo upravičen, ker stremi prav njegov program za tem, da bi se s pomočjo pomembne agrarne politike in trgovinske politike poslo spraviti v sklad gospodarski interesi članice Male antante s političnimi. Hodža stoji na stališču, da je problem srednje Evrope problem pšenice. Imenovanje Hodže pa bo bržkone vzbudilo Budimpešto, ker se je Hodža vselej pokazal tudi v gospodarstvu velikega nasprotnika Madjarske.

Češkoslovaško ljudsko stranko bo v vladi še nadalje predstavljal mons. Šramek, ki drži listnico za zenačenje zakonodaje. Prvotno so nameravali to ministrstvo ukiniti, a ga bodo obdržali, da ne bi v koaliciji vnovič nastali spori glede razdelitve ministrskih listnic in ker hočejo na vsak način ohraniti vladi mons. Šrameka, ki igra stalno zelo važno posredovalno vlogo med razprtimi strankami. Ukiniti bodo ministrstvo za prehrano, ki ga je doslej vodil češki socialist Bechyne; ta bo prevzel listnico ministra železnice.

Novi ministrski predsednik Jan Malypetr je star 60 let in je iz kmetijske družine. V Švehlovem kabinetu je bil od leta 1922—1925 minister notranjih zadev in je kot takšen tudi nadomestoval Švehlo za časa njegove bolezni. Znan je kot skromen človek in mesta predsednika poslanske zbornice bi ne bil zamenjal z ministrskim predstvom, ako bi ne bil nanj vplival sam Masaryk.

„Demokrat sem in pacifist“

Izjave francoskega ministrskega predsednika

Pariz, 26. oktobra. Na kosilu, ki so ga priredili zastopniki angleških in ameriških listov, je predsednik francoske vlade izjavil: »Res je, da mi je zelo mnogo do varnosti z moje dežele. Zakaj vrnost Francije je po mojem jamstvo za svobodo tudi mnogih drugih držav.« Je izjavil predsednik francoske vlade Herriot v napitnici, ki so jo njemu na čast priredili zastopniki angleških in ameriških listov.

»Demokrat sem in pacifist,« je nadaljeval Herriot. »Danes bolj ko kdajkoli poprej sem mnenja,

da je sprava med narodi najglavnejša naloga vsakega državnika, ki ima kaj vpliva. Zato hočem delati z vsemi svojimi silami za dograditev miru.

Da, demokrat sem in pacifist. To sem že dostikrat dokazal, ko sem moral prevzeti nase trde in mučne sklepe. Danes vidim bolj kakor kdajkoli prej, da je sprava med narodi najglavnejša naloga, ki jo mora izvršiti vsak državnik, ki ima v današnji dobi kaj vpliva. Zato hočem delati z vsemi svojimi silami za dograditev miru.

Francoski razorožitveni načrt

predvideva tretjiinsko znižanje stoječe vojske

Pariz, 26. oktobra. Francoska vlada še vedno ni objavila svojega novega konstruktivnega razorožitvenega načrta. »Quotidien«¹ piše, da je glavna točka tega načrta znižanje aktivnega vojskega službovanja od 12 na 9 mesecev. Zaradi te točke sta se načrtu upirala maršal Pétain in general Weygand. Nadalje bi se po tem novem načrtu znižale vojaške divizije od 20 na 12. Da bi se nadomestil rok vojnega službovanja, nameravajo deloma uvesti sistem milice in povečati število rezervistov. Nadalje predvideva načrt pred aktivnim vojaškim službovanjem šolanje mladine v vojaškem smislu. Da se vse to izvrši, bo potrebna temeljita reforma

francoske vojske in to se bo izvršilo šele tedaj, ko bo načrt sprejet v Zenevi.

London, 26. okt. Ameriški delegat na razorožitveni konferenci Dawis, ki se je te dni razgovarjal z MacDonaldom in Simonom, se bo pri svojem povratku v Zenevo ustavil še enkrat v Parizu ter se razgovarjal s Herriotom. Na tem sestanku bosta državnika govorila o novem francoskem konstruktivnem razorožitvenem načrtu, o nemški zahtevi po enakopravnosti ter o pomorski razorožitvi. Dawis bo najbrže še enkrat proučil možnost sklicanja konference štirih velesil, čemur se britanska vlada še vedno ni odpovedala.

Dve vladi v Prusiji?

Uradniki ne vedo, koga naj poslušajo

Berlin, 26. oktobra. Stari pruski Braunov kabinet, moralno rehabilitiran po razsodbi vrhovnega državnega sodišča, je imel danes zopet sejo. Oficijelno se izjavlja: Ministrski predsednik Braun je ugotovil enotno naziranje ministrstva, da se more odločitev vrhovnega državnega sodišča smatrati za merodajno in sposobno za nadaljni razvoj položaja. Ministrstvo nima samo pravice, temveč tudi dolžnost, vršiti svojo oblast, ki mu pristaja po tej razsodbi. Na koncu naglašajo oficijelna izjava, da bo Braunov kabinet to oblast vršil v sodelovanju z drugimi odgovornimi faktori, tako da bo čim manj trenja. Stara pruska vlada želi torej, da bi se konflikt končal in dosegel z državnim kanclerjem sporazumne dogovore, ki odgovarjajo interesom države in Prusije. Tej izjavi starega pruskega kabineta pa nasprotuje izjavi državne vlade, ki je bila objavljena takoj po razglasitvi razsodbe državnega sodišča in ki naglašajo, da nastop državne vlade v Prusiji ostae v veljavi v polnem obsegu in da ga razsodba ni okrnila. Seveda pa je morala tudi

državna vlada potrditi v tem komuniqueju, da je Braunov kabinet upravičen še nadalje zastopati Prusijo v državnem svetu. Državna vlada pa je v svoji izjavi zamolčala, kar naglašajo pruska vlada, namreč, da mora državni kancler von Papen priti do sporazuma s staro prusko vlado glede izvedbe razsodbe državnega sodišča.

Pri nemških volitvah 21 strank

Berlin, 26. oktobra. Volilni odbor je objavil seznam kandidatnih list, ki jih je potrdil in ki so torej pravno dovoljene. Kandidiralo bo 21 strank. Lista št. 1 bo pripadala nemški narodno-socialistični delavski stranki (Hitler), nato pridejo socialno-demokratska, komunistična, katoliški centum, nemško-nacionalna ljudska stranka, bavarska ljudska stranka (katoliška), nemška državna stranka, Christlichsozialer Volksdienst (protestantska), nemška kmetijska stranka, kmetijska zveza za Württemberg.

Tukaj so navedeni nekateri znaki, ki nam dajejo orientacijo v ameriškem volilnem boju. Hoover ima sloves solidnosti, konstruktivnosti, varnosti, toda njega so se tekom 4 let naveličali. Roosevelt je nov, politično neomadeževan, privlačen, toda nejasen in omahljiv. Brez dvoma je, da bo dne 8. novembra zmagal kandidat, mi nalašč ne rečemo politična stranka, ki bo dal večja jamstva za konstruktivno politiko in če bo Roosevelt ta srečni kandidat, potem se bo moral zahvaliti za srečo manj svojim oportunističnim osebnim lastnostim, kakor lastnostim svojih sodržnikov, med njimi Newton Bakerja za zunanje in Owen Younga za finančno ministrstvo, katere bo poklical v Belo hišo.

Vodja bolgarskih fašistov v Rimu

Rin, 26. oktobra. Semkaj je prispel dr. Vasiljev, vodja bolgarskega fašizma, da bi stopil v zvezo s fašističnimi glavarji. Fašističnim časnikarjem je podal značilne izjave, iz katerih je razvidno, da bolgarski fašisti delujejo po načrtih Rima in da so nanj naslonili vso svojo politiko. Dejal je, da je stranka zemljoradnikov v krizi in da bi jo radi poživeli s tem, da bi spravili v domovino Atanovsina in Stojanova, ki naj bi ju kralj pomilostil. Dr. Vasiljev meni, da se bo stranka zemljoradnikov po povratku teh dveh izgnancev razcepila.

Zato se mora bolgarska politika nasloniti na Italijo in Nemčijo. Dr. Vasiljev se je zahvalil Italiji za podporo, ki jo je vedno izkazovala Bolgariji na mednarodnih konferencah.

Dan varčevanja

Belgrad, 26. okt. 1. Kakor v ostalih državah, bomo priredili 31. t. m. tudi v naši državi dan varčevanja. Za ta dan so v mnogih drugih državah izdali proglase na narod sami šefi držav ali pa ministrski predsedniki, v katerih opisujejo narodu pomen varčevanja ter jim prikazujejo vso škodo, ki jo utrpí ves narod radi razsipnosti nekaterih državljanov. Da bi se naša mladina predvsem vzgajala v duhu varčevanja, je prosvetno ministrstvo odredilo, naj se tega dne po vseh naših ljudskih in srednjih šolah vršijo predavanja o pomenu in važnosti varčevanja tako za posameznika kakor za celoto.

Angleški juriš na svetovna tržišča

Pogajanja s 23 državami

London, 26. oktobra. Državni podtajnik v zunanjem ministrstvu Eden je izjavil v spodnji zbornici, da želi zdaj 16 držav začeti nova trgovinska pogajanja z Anglijo. Te države so Argentina, Belgija, Kolumbija, Kostarika, Danska, Estonka, Finska, Francija, Nemčija, Islandija, Litva, Nizozemska, Norveška, Peru, Švica in Urugvaj.

Vlada je po ottawski konferenci izjavila, da je pripravljena pogajati se najprej z Argentino, Dansko, Islandijo, Norveško in Švedsko.

London, 26. oktobra. Današnji »Times« se priključuje javnemu mnenju, ki je prepričano, da je to zdravljenje sveta ne more roditi iz enega zamaha, temveč da ga je mogoče doseči le postopoma. Prvi korak k temu pa bo sporazum med posameznimi deli Velike Britanije, Velika Britanija pa se od ostalega sveta ne more izločiti, tudi če bi to hotela. Zato je solidna obnova skoro četrtino sveta sigurno jamstvo in mogočen prispevek k obnovi vsega sveta.

Strašna tragedija 80 letnega očeta

Šoštanj, 25. okt.

Na Lomu, hribovitem kmetskem naselju, se nahaja tudi mala Lužnikova kmetija, po domače Spicova. Med 24 letnim sinom Ivanom, ki se je lani poročil in zagospodaril domačiji, in njegovim 80 letnim očetom Petrom je vladalo že precej časa sem, žalostno razmerje: sin je pozabil na četrto zapoved božjo. S svojim, za delo že nezmožnim očetom je ravnal skrajno surov. Niso bili redki slučaj, ko je nad starčkom uveljavljal svojo fizično moč, psovanje in izpostavljanje pa da je bilo pri Spicovih na dnevnem redu. Večkrat se je oče ves krvav in potolčen zatekel k sosedom. Naposled se je zgodilo, da je moral stari Peter prijeti za be-rsko palico. S pomilovanjem in usmiljenjem so Petra povsod sprejemali in ga podpirali. Ko se je nedavno zopet vrnil domov, so se stare razmere ponovile. Sinova surovost ni poznala meja. Starček ni zdržal več in se je zatekel po zaščito pred sodišče: minuli tork bi se morala vršiti razprava, za katero sta oče in sin že imela sodnijske pozive.

Sin se je v svoji moralni izkvarjenosti ba-

vil s tatvino, pri kateri mu je, kakor pripovedujejo sosede, pomagala tudi žena. V začetku tega meseca je bil od šoštanskega sodišča obsojen zaradi tatvine na mesec dni strogega zapor, ki bi ga moral že pred tednom nastopiti. Ker ga od nikoder ni bilo, se je na odredbo sodišča, podala minuli ponedeljek popoldne, orožniška patrulja po njega na Lom. Orožniki so našli moža in ženo na njivi. Ko so prišli v hišo, se jim je nudi strašen prizor: stari Peter je ležal pod mizo v mlaki krvi mrtev. Za vrat je bil privezan z vrvo ob predal mize, kakor bi bil obesen. Orožniki so oba zakonca aretirali. Kmalu potem je prispela iz Šoštanja uradna komisija, ki so jo tvorili sodnik Verševsek, banovski zdravnik dr. Korun, orožniški komandir Zupan in zapisnikar Strnad, in ugotovila dejanski položaj. Znaki kažejo, da nesrečni starček ni bil sam morilec svojega življenja, kar predvsem potrjujejo mlaka krvi pod mizo, provizorična vrv in krvavi madeži na sinovi obleki. Truplo so v tork 25. t. m. odpeljali v mrtvašnico Sv. Mihaela, kjer bo izvršena obdukcija.

Inozemski dolgovi in vzhodne države

V zadnji srednjeevropski prilogi »Prager Tagblatt« navaja dr. Ludvik Pazderka podatke o inozemskih dolgovih vzhodnih držav. Iz teh podatkov je razvidno, da ima največji inozemski dolg Rumunija s 3.266 milj. švicarskih frankov, vendar je obremenitev na enega prebivalca v Rumuniji manjša kot v Avstriji, Grčiji in Madjarski. Skupna vsota dolgov je znašala v milijonih švicarskih frankov (podatki so razen za našo državo navedeni za dolgoročne in kratkoročne dolgove javnega značaja ter zasebnikov): Rumunija 3.266, Madjarska 3.774, Avstrija 2.423, Grčija 2.418, Češkoslovaška 2.037, Poljska 1.457 in Bolgarija 670. Jugoslavija 3.269. Drugače pa je vrstni red, če vzamemo dolgove z ozirom na enega prebivalca: Madjarska 432 švicarskih frankov, Grčija 378, Avstrija 361, Rumunija 292, Poljska 139, Češkoslovaška 138 in Bolgarija 121, Jugoslavija 28 (brez privatnih dolgov).

V prejšnjih časih so tvorili izdatki za obrestovanje in odplačilo dolgov le majhen del izvoza, kajti zunanja trgovina se je razvijala ugodno. Sedaj pa zunanja trgovina vedno bolj pada, dočim je breme dolgov ostalo nespremenjeno. Naslednji podatki kažejo, kako težko je vzhodnim državam plačevati anuitete državnih in zasebnih posojil. Če vzamemo za podlago izvoz l. 1931, je tedaj potrebno za javne in zasebne inozemske dolgove porabiti: Grčijo 49% vsega izvoza, nadalje Madjarski 48%, Rumuniji 31%, Poljski 24%, Avstriji 22%, Bolgariji 15% in Češkoslovaški 4%. Za Jugoslavijo pa tvorijo samo izdatki za državne dolgove 27% vsega izvoza.

Zato je na razpolago dvojna pot: ali povečati izvoz v industrijske države ali pa zmanjšati breme javnih in zasebnih dolgov. Naloga konferencie v Stresu je bila, poskusiti dvig cen žita. Toda konkretno je prišlo le do predloga ustanovitve posebnega žitnega valorizacijskega fonda.

Nova anglo-irska pogodba

Dublin, 26. oktobra. Predsednik de Valera je v vprašanju plačevanja anuitet poslal angleški vladi novo noto, katere vsebina se ni znana.

Kulturni obzornik

Dom in svet 7-3

Zvezek za september in oktober (štev. 7-8) je pravkar izšel in prinaša nadvse zanimivo in aktualno vsebino, zlasti v esejističnem delu. Vendarle pa tudi leposlovje pričujočega zvezka nudi zopet nov dokaz za našo trditve, da je Dom in svet po letu 1918. prav za prav tista slovenska revija, kjer se je porodilo vse novo, stvariteljsko in sodobno — čeprav je vse našlo odmeva in poenemanja tudi drugod — z eno besedo: povojna slovenska književnost je v svojih najčistejših primerih in vrhunskih izlisa iz te revije. Zlasti velja to za našo liriko, ki je sedaj v Ediju Kocbeku našla zopet reprezentativnega glasnika. Njegove »Jesenske pesmi«, katere prinaša pričujoči zvezek, so pomembne ne le v njegovem osebnem umetniškem razvoju, marveč predstavljajo tudi v celotnem svetu novejši slovenske lirike stilno epoko novega, duhovnega realizma. Ta realizem, ki mu je Tone Vodnik dal ekstremni spiritualistični podarek, se je v Kocbeku razodel z nasprotno strani, ki duhovni pesmi je sedaj izhodišče vnanji, konkretni svet, zemlja, ki pa ni gledana naturalistično niti impresionistično, marveč z duhovnega, osebnostno-metafizičnega vidika. Tudi za pesniški izraz in podobo je značilno, da izključujeta skoraj vsi figuralno ritmiko (rim skoraj da ni) ter se vsebolj nagibata k smiselni rabi besedi in k nesim-bolici plastiki. — Razen pesmi prinaša Dom in svet v tem zvezku tudi nadaljevanje (19., 20., 21., 22., 23., 24. poglavje) Bevkove povesti »Težak kamen na njeni duši«. Prav tako nadaljuje Bogomir Magajna novelo v pravilnem slogu »Učiteljica pri Svetih treh kraljih«.

Med članki sta zlasti aktualna oba eseja Rajka Ložarja. Prvi, uvodni z naslovom »Studije ob Meštroviču« je polemika z J. Vidmarjem, ki je zadnje čase precej nekvalificirano, kakor ugotavlja Ložar, začel pisati tudi o likovni umetnosti, a. pr. o Meštroviču. A članek ni samo polemika, marveč je gotovo ena najboljših naših razprav o umetnosti, estetiki, kritiki in zgodovini umetnosti. Še prav posebna zanimivost in aktualnost pričujočega zvezka pa je istega avtorja odgovor O. Zupanciču na njegov znani članek »Adamič in slo-venstvo«. Boljšega, a tudi globlje zasnovanega ar-

gumenta zoper Zupanciča, nego je tale Ložarjev »Kaj bi bilo, če bi bilo« pač ne moremo pričakovati od nobene strani. Ložar je pokazal zlasti na elemente Zupancičevega svetovnega nazora, na njegov artizem in še bolj na njegov determinizem, agnosticism in liberalizem, po slovensko: na njegovo nevero, ki se je dosedaj kazala v njegovem pesniškem delu kot popolnoma nemetafizični življenjski naturalizem in relativizem, a nam je v njegovi zadnji izpovedi pokazala tudi njegov odnos do narodnosti in tej idejno negativni luči. Izmed ostalih prispevkov moramo poudariti članek »Iz sodobnega mladinskega slovstva«, ki ga je napisal Boris Orel in ki se bavi z našim prevodnim ter izvirnim mladinskim slovstvom. Spis razodeva široko avtorjevo literarno razgledanost po mladinskem slovstvu, v katerega prinaša za naše razmere nove, kulturneje vidike. Dr. Avgust Žigon objavlja pod naslovom »Levstik o Vodniku« prvi del Levstikovega komentarja Vodnikovih pesmi, ki ga je opremil bogato s svojimi opombami. V razpravi »Zapad, nasprotja, nasprotnik« pa nas Edij Kocbek na osnovi novejši literature seznanja z globljimi vzroki francosko-nemškega spora in nas informira o naporih, ki danes preko nacionalizma iščejo rešitve v višjem človečanskem smislu. Dalje je prispeval dr. R. Pletenčev razpravo »O tradiciji v ruski literaturi«, ki se bo še nadaljevala.

Bogat in pester je tudi Kritični pregled. O slovenskih novostih poročajo: L. Klakočar (Louis Adamič: Laughing in the Jungle), Boris Orel (Jack London: Dolina meseca, B. Kellermann: Pot bogov, Rud. Braune: Devojka za pisaneč maslinom), dr. J. Šilc (Tolstoj: Voja in mir), Tine Debeljak (Radoje Mirković: Jutro na plesnikovem grobu, Milivoje Ristić: Sviti, Radovan Košutić: Ide mladi maj, Boško Tokin: Terazije, Dušan M. Jevtić: Od Boga zabavljeni, dr. D. Smiljanić: Poreklo genija, Sima Pandurović: Bogdan Popović). O gledališču v minuli sezoni (nadaljevanje) poroča France Vodnik.

Zapiske prinašajo sledeča poročila: č kipar Franc Bernker (R. L.), Olon Zupancič: Ciciban (R. L.), Selma Lagerlöf: Zgodba o blaznem Gun-narju (Mirko Javornik), dr. Jakob Žagar: Prazgodovina sveta (R. L.).

List krasi tudi številne silno lepo uspele re-produkcije Meštrovičevih del.

Dom in svet se naroča pri Upravi Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani.

Opomini finančnega ministra

Belgrad, 26. okt. 1. Glede dejstva, da je sedaj sestava obinskih in banovinskih proračunov v polnem teku, je finančni minister v svojem novem razpisu ponovno opozoril vse banovine, da v nobenem slučaju ne dopuste, da bi posamezne občine skušale skatiti kritje svojih potreb v svojih novih proračunih z novimi dajatvami ali pa tudi s povečanjem dosedanjih dajatev. Finančni minister ob tej priliki predvsem opozarja na dejstvo, da so občinski proračuni še vedno prevzoki in da niso v nobenem pravem razmerju s plačilno možnostjo prebivalstva. Zato je treba povsod predvsem redu-cirati osebne izdatke, ki v resnici niso nujno po-

trebni. Istotako naj se pod nobenim pogojem ne dovolijo nobene investicije. Pravilniki o dajatvah, ki bodo odobreni na kakršnikoli podlagi v l. 1933, bodo neveljavni. Zato si morajo občine za vse da-jatve v bodočem letu pravočasno izposlovati odo-britev pristojnih oblasti. V zvezi z gornjim razpi-som je finančni minister pozval tudi nekatere več-je mestne občine v državi, naj radi splošnih intere-sov prično z najstrožim varčevanjem pri vseh svo-jih izdatkih, ker se bo ravnotežje našega proraču-na moglo doseči le na tej podlagi in z znižanjem vseh osebnih in materialnih izdatkov.

Žalostna posledica današnje krize

Boj med nabiralci kostanja in lastniki gozdov

Dev. Mar. v Polju, 26. oktobra.

Kako hudo pritiska gospodarska kriza na našega delavca pa tudi na kmetsko ljudstvo, ki bije boj za svoj obstanek, nam v žarki luči kažejo žalostni dogodki pretekle nedelje v hribovski vasi Volavljve v občini Trebeljevo. Kmet, ki je imel letos zaradi dolgotrajne suše tako pičle pridelke, je na jesen vendar dobil nekaj stotakov za gobe, katerih je še sedaj v izobilju. Prav tako kaže, da bo tudi za kostanj, ki sedaj dozoreva, nekaj utržil in si mogel kupiti vsaj najpotrebnejše za zimo. Na drugi strani pa tovarniški delavec še nikdar ni bil v takih skrbih, kako bo preživel sebe in svojo družino, kaj pa šele brezposelni, ki jih je vsak dan več. Kaj bo na zimo, ki se približuje s hitrimi koraki? Zato ni čuda, da si revni delavski sloji pomagajo z nabiranjem gob in kostanja tudi po obširnih hribovskih vaseh Gaberje, Javor, Janče, Volavljve itd. v veliki trebeljevski občini. Gobe, borovnice in kostanj so revne delavske družine nabirale po gozdovih že od nekdaj, ne da bi jim to branili lastniki gozdov. Danes pa je težka kriza prisilila tudi kmeta, da si s temi darovi narave sam pomaga in ne pusti drugim nabirati.

Krasno vreme pretekle nedelje je izvabilo poleg revnih, brezposelnih tudi druge več ali manj potrebne in seveda tudi številne izletnike, ki so posamično ali v večjih skupinah naskočili hribe od Zaloga in Sostrega pa vse do Litije. Kakor pripovedujejo kmetje, jih toliko še ni-kdar ni bilo in ker so se bali, da jim vsega ne odnese, so jih začeli poditi s svojih posestev. Pa komaj so enega odpodili, jih je že prišlo deset drugih. Mnogi kmetje so s palicami obo-roženi stražili v svojih kostanjevih nasadih. Na mnogih krajih je prišlo do hudega medse-bojnega prerekanja in prepira, ki se je navad-no končal z begom nabiralec ali pa so mu od-vzeli nabrani kostanj. Mnogi kmetje so na pro-

njo nabiralec dovolili, da smejo nabirati ko-stanja, kolikor ga rabijo zase. Nasprotno pa so bili med nabiralci nasilnejši, ki menijo, da je vse, kar zraste v hribu, lastnina vseh.

Družba petih delavcev je bila že večkrat pregnana. Končno se je zatekla v volavljvske hribe in tam nekaj časa mirno nabirala košanj. Posestnik hriba bil je hotel pregnati, pa je uvidel, da sam ne bo ničesar opravil. Šel je klicati na pomoč sorodnika, ki ga je ta dan rav-no obiskal. Oborožila sta se z gorjanci in jih šla podit. Hotela sta jim odvzeti nahrbtnike oziroma sta zahtevala od vsakega nabiralec po 10 dinarjev. Nabiralec pa so nanju navali in enega vrgli po skalovju v mal prepad, drugega pa podrl na tla in ga začeli neusmiljeno obde-lovati z gorjaco in naposled z noži. Ranili so ga po glavi in rokah ter mu zrezali tudi obleko, nakar so zbežali. Čez eno uro so se nabirali vr-nili, hoteč menda poiskati dva svoja tova-riša, ki sta se izgubila, ali na pogledati, kaj je z ranjenima kmetoma. Med tem pa je bila o napadu obveščena že vsa vas in vaščani so se zbrali pri ranjenih. Ko so se nabirali vrnili, so jih kmetje prijeli, jim zvezali roke na hr-btih in poslali po orožnike. Seveda so med tem časom hrbti nabiralec marsikaj občutili. Orož-niki so jih nabiralec odvedli v Litijske za-pore. Aretirani so doma iz občin Moste in Polja.

Poudariti moramo, da je pri tem žalostnem dogodku igral veliko vlogo alkohol. Po hribov-skih kmetijah te dni povsod kuhajo žganje in ni je hiše, kjer ne bi nakuhali vsaj par litrov žganja. To delo najraje opravljajo ob nedeljah in na prostem v bližini kakega studenca. Seveda pri tem žganje tudi pokašajo, in marsikaj na-biralec se ga za par dinarjev pošteno naleze. Taki sta tudi dva nabiralec od zgoraj imen-ovane družbe, ki so ju potrpeli, pijana oble-žala kraj vasi, kjer so ju pozneje kmetje našli. Gotovo je, da je pri tem žalostnem dogodku igrala važno vlogo prevelika skorajza.

Ubijalec, razbojnik in rokovernjak

Jožef Kristovič iz Stojncev pred sodnim stolom pravice - Obsojen na dosmrtno ječo

Maribor, 26. oktobra.

Težki so slučaj, ki jih ima od časa do časa obravnavati mariborski senat; slučaj, ki se je danes razpravljal, pa je v toliko značilen, ker se je zagovarjal pred sodnim stolom pravice človek, čigar kazenski list izkazuje že 18 predkazni, in ki si je sedaj še nakopal obtožbo, da je dne 18. aprila t. l. s smrtonosnim strelom iz vojaške pištole, ki je zadel naravnost v srce, usmrtil Stefana Krančca in s tem zakrivil zločinstvo zoper življenje in telo.

Kdo je obtoženec?

Imenuje se Jožef Kristovič in je rojen dne 5. januarja 1891 v Stojncih pri Sv. Marku nižje Ptuj-a. V obtožnici se navaja, da je oženjen, mož po-sestnice v Stojncih, brez premoženja in osemnajst-krat predkaznovan radi raznih deliktov in zločin-stev zoper telesno in imovinsko varnost. Najtežja njegova kazen je osemletna težka ječa, na katero je bil kaznovan radi zločinskega razbojniškega na-pada, ki ga je izvršil Kristovič v družbi dveh raz-bojniških tovarišev. To kazen je deloma prestal in se je po odpustu iz kaznilnice vrnil k svoji ženi, ki je posestnica v Stojncih. Kristovič se je, vrnivši se domov, počel s prekupečevanjem, pa je med tem zopet izvršil tri kazniva dejanja. Ta žalostni niz svojega zločinskega delovanja pa je zaključil z zlo-činstvom zoper življenje in telo, radi katerega je prišel ponovno na zatožni klopi.

Kako se je izvršil zločin?

Obtožnica, ki jo je državni pravdnik naperil zoper obtožence, opisuje zelo natančno potek dogo-dkov, iz katerega razbiramo na kratko sledeči razvoj dogodkov: Dne 18. aprila t. l. je prišel k obtožencu na dom njegov tovariš in znanec Franc Janžekovič in prinesel s seboj tri litre vina, katere je potem skupno s Kristovičevimi in pa s Stefanom Kranč-cem, ki je tudi prišel za Janžekovičem tjakaj, po-pil. Kristovič in Kranjc sta se nato okoli polnoči odpeljala na kolesih k vinočetu Elizabete Šilak v Stojncih. Kristovič se je še pred odhodom od doma oborožil z nabito vojaško pištolo 9 mm. Pri Šilakovi so naročili dva litra vina; zraven so bili še drugi, ki so se nahajali že preje v vinočetu. Kristovič je bil od začetka čisto miren in se je zabaval s Šila-kovo, ki je že ležala v postelji. Nikdo ne ve, zakaj se je prav za prav nenkrat zgodilo, da je Kristovič planil pokonci, zgrabil za pištolo in se zadel:

Še bo pokal stari avstrijanec

t. j. repetirka, ki jo je bil prinesel s seboj od doma. Končno so ga vendarle pomirili, dokler ni nekdo od navzočih skril na dopustu se nahajajočemu vo-jaku Francu Vršču, ki je tudi bil zraven, bajonet. Tedaj je obdolženec smatral za potrebno, da je sto-pil k Vršču in ga pričel zasmehovati, češ, kakšen vojak da je, ki nosi samo pas brez bajoneta. Tedaj je Vršču odpel pas in ga vrgel pred obdolženca z izjavo, naj mu tisti, ki mu je bajonet vzel, istega tudi vrne. Obtoženec pa je tedaj zopet vrgel in pričel groziti, da bo streljal, če se ne umaknejo vsi navzoči. Vse je izginilo iz sode pred divjakom in edino njegov stari znanec Stefan Kranjc se je opo-gumil, da se mu je približal in da ga je začel miriti, hoteč mu odvzeti pištolo. Toda Kristovič si ni dal iztrgati pištole, ampak se je zanj in obema vne-la huda borba, sredi katere se je pištola sprožila in zadel Kristoviča v desno stegno; poškodba je bila samo lahkega značaja. Navzile temu pa je Kristovič iztrgal Kranjcu nato pištolo, mu jo nastavil na prsa, zarohnel

tu imaš

in Kranjc se je zadel v srce, zrušil na tla in kmalu nato izdihnil. Pri obdukciji se je ugotovilo, da je prodril izstrelek Kranjcu na levi strani prsi v višini 5. rebra, srčni prekat, prebil nato desno polovico prsne prepone ter izstopil v višini drugega de-mega medreberja, jedva 5 cm od hrbtenice. Po izjavi

sodnih izvedencev, je bila poškodba absolutno smr-to-nosna in bi tudi takojšnja zdravniška pomoč ne po-magala. Pokojni Kranjc je bil oče treh otrok.

Mesto kesanja — ljubavni predlogi.

Kristovič ni kazal po izvršenem dejanju niti najmanjšega znaka kesa. Po izvršenem zločinu se je razgovarjal s Šilakovo in ji, kakor pripoveduje obtožnica, jel nadlegovati z ljubavnimi predlogi. Nato se je podal k pokojnikovi ljubici Mariji Vajda ter ji dejal, da je ustrelil Kranjca, kar da je že davno nameraval. Isto je povedal tudi Petru Vajdi in obinskemu svetovalcu Matiji Turku.

V razpravni dvorani

se je nabralo toliko ljudi iz Stojncev in okolice, da je bila razpravna dvorana št. 53 napolna polna. To dokazuje najbolj, kako veliko zanimanje je bilo za ta proces med tamšnjim prebivalstvom.

Razpravo je vodil vs. Lenart, vs. dr. Tombak, vs. Zemljčič, dr. Cemer in Kolšek prisednici. Ob-tožbo je zastopal državni pravdnik dr. Zorjan, ob-tožbenca je zagovarjal dr. Šnuderl. Obtoženec se pri začetnih predsedniških vprašanjih dela neumnega in razmišlja na dolgo pri najenostavnejših vpraša-njih kakor na primer pri podatkih rojstva itd. tako, da ga je moral predsednik opozoriti, naj se ne dela neumnega. V nadaljnjem poteka zelo zanimivo iz-praševanje:

Predsednik: Ali ste krivi?

Obtoženec: Gospod predsednik, odkrito povem, da se ne spominjam, prav ničesar. Drugi so mi po-vedali šele, da sem ga jaz usmrtil.

Predsednik: Ali ste kaj pili istega dne?

Obtoženec: Do večera nič.

Predsednik: Kaj ste pili zvečer?

Obtoženec: Četrť litra šnopsa.

Predsednik: Ali se spominjate, da ste vzehi samokres s seboj?

Obtoženec: Nič ne vem.

Predsednik: Kaj je bilo pri Šilakovih?

Obtoženec: Nič ne vem, kaj je bilo.

Državni pravdnik: Kristovič! Se spominjate, kaj ste govorili po dejanju?

Obtoženec: Ne.

Predsednik: Vi ste v Ptuj pred preiskovalnim sodnikom rekli, da ste šli s pokojnim k Šilakovi, in sedaj tudi to lažete.

Obtoženec: molči.

Sodnik Kolšek vpraša pričo Šilakovo: Ali je obdolženec kaj rekel, ko je dobil strel v nogo?

Priča: Da, rekel je, da je krvav.

S tem je prišel obdolženec zopet v protislovje, ker pravi, da se ničesar ne spominja.

Priča Vajda izpoveduje, da mu je obtoženec rekel, da je enega že, dva pa še bo. Vse priče so obtožbenca zelo obremenile. Prav značilen intermezzo pri razpravi je bil, ko se je dvignil odvetnik dr. Šnuderl in predlagal preložitve razprave, ker dvo-rana ni zakurjena in je premrzlo, da bi se razprava mogla vršiti. Ganljiv je bil primer, ko je stopila v dvorano starka, iliteča in jokajoča: bila je težko prizadeta pokojnikova mati Ana Kranjc. Razprava je trajala do poldna, nakar je predsednik razglasil razsodbo, ki se glasi:

na dosmrtno robijo

trajno izmuho častnih pravice, na plačilo pogrebnih in sodnih stroškov, za vsakega od pokojnikovih otrok po 100 Din mesečno. Obtoženec kazni ni spre-jel in je zagovornik prijavil revizijo in priziv. Pri razglasu obsodbe sta obsojenčeva žena in hčerka pričeli jokati.

Dunajska vremenska napoved: Oblačno, de-ževno, močni zapadni vetrovi. Najprej še toplo, potem pa se bo temperatura znižala. V splošnem bo zelo spremenljivo vreme trajalo še nadalje.

Prof. dr. Karel Hinterlechner

Komaj se je zaprl grob, ki je vase sprejel telo botanika Frana Jesenka, se je odprl nov, ki terja zase truplo mineraloga in geologa dr. Karla Hinterlechnerja. Prehuda izguba za našo mlado univerzo, ki ji je rajni prof. Hinterlechner posvetil toliko ljubezni in truda. Leta 1919 je bil imenovan za rednega profesorja na tehniški fakulteti in takoj prvo leto, ko je bilo treba fakulteto organizirati, je bil izvoljen za dekana. Še trikrat pozneje ga je zaupanje kolegov postavilo na to mesto. V študijskem letu 1924-25 pa je kot rektor vodil našo univerzo in se z enako skrbjo zavzemal za prospeli vseh petih fakultet.

Karel Hinterlechner je bil Ljubljčan. Oče njegov je bil znan in spoštovan obrtnik, čevljar. Mati je bilo po rodu Čehinja; po njej je podedoval tisto žilavo vztrajnost, praktično razsodnost in organizatorno spretnost, ki so se tako sijajno pokazale že v njegovem delovanju na Dunaju. Prav posebno pa na mladi tehniški fakulteti in na univerzi v Ljubljani. Rodil se je 31. maja 1874. Dvoletni študij leta 1894 gimnazijo je šel na dunajsko univerzo, od 1894 do 1898 je študiral mineralogijo in petrografijo in 1899 promoviral za doktorja filozofije. Že 1898 je bil nastavljen za asistenta na tehniki v Brnu, 1900 pa prišel na državni geološki zavod na Dunaju. Tu je deloval 19 let, bil 1918 imenovan za šefa geologa, po prevratu pa kot Slovenec odslovljen. Vrnil se je v domovino in zastavil svoje znanje, svoje izkušnje in svojo vztrajno delavnost, da bi ustvaril znanstvene azvode, ki so v spremenjenih razmerah postali potrebni. Na univerzi je ustvaril vzoren mineraloški inštitut z dragoceno zbirko in izbrano biblioteko. Iz delal je načrt za državni geološki zavod in ga predložil vladi, kakor je bil že prej naredil osnutek za češki državni geološki zavod v Pragi. Večkrat, ko je bila naša univerza v nevarnosti, da se ji okrne ta ali oni del, se je v dnevnem časopisu oglašil, da bi javnost točno poučil o univerzitetnih zadevah in potrebah. Pri vsem tem delu, ki mu je vzelo mnogo časa, je nadaljeval svoja znanstvena raziskovanja in geološke karte ter pripravljali slovenske učbenike iz panog svoje stroke. V letih, ko je služboval na dunajskem geološkem zavodu, je objavil dolgo vrsto razprav v *Jahrbuch der geolog. Reichsanstalt* in v *Verhandlungen der geolog. Reichsanstalt*, ki obravnavajo zlasti geološke razmere v raznih delih Češke. Pisal je tudi v *Vestnik českého znanstveného družstva* in v *berlinském Geologisches Centralblatt*. Njegovega strokovnega dela nestorovnjak ne more oceniti. Da pa je odlične vrednosti, izpričuje dejstvo, da so razne znanstvene institucije izbrale prof. Hinterlechnerja za svojega člana: bil je član češke akademije znanosti, član geološkega državnega zavoda v Pragi, dopisujoči član prirodoslovnega društva v Pragi in zveznega geološkega zavoda na Dunaju.

Karel Hinterlechner je bil mož, ki si ga moral spoštovati: preprost, iskren, vztrajen, dobrega srca in nesebičen. Kar je spoznal za koristno ali potrebno, je izvedel, naj je bilo še toliko težav: prej ni odnehal. Poosebljena poštenost!

Pred štirimi leti in pol je zbolel za vnetjem porebnice. Dolgo je takrat bolehal, pa je na videz le ozdravel. Na videz samo! Saj je zopet in zopet čutil težave, ki so ga opominjale, da ni več zdrav. Od letošnje pomladi dalje se je pa njegovo zdravstveno stanje vedno slabšalo. Vdano je prenašal bolezen, čeprav mu je razjedala srce skrb za tri otročiče iz srečnega zakona, ki ga je sklenil pomladi 1927; vdano je trpel in kot veren kristjan umrl.

Blagemu možu in odličnemu učenjaku bo med nami časten in trajen spomin.

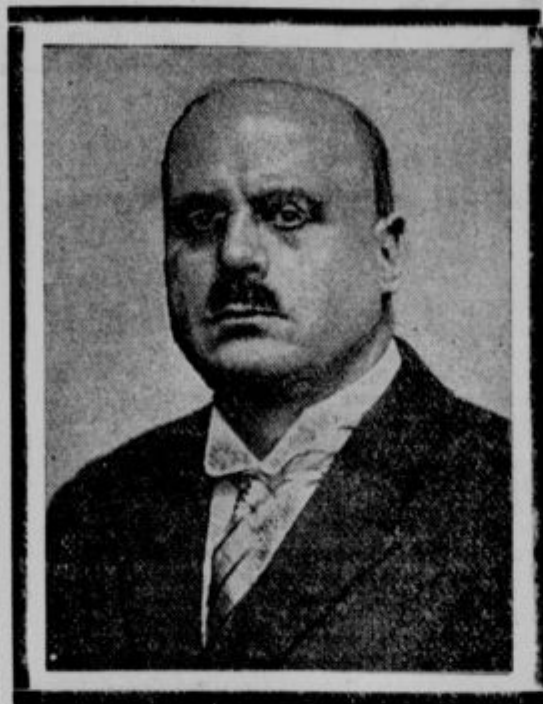
Dr. F. K. Luckman.

Iz življenja dr. K. Hinterlechnerja

Najlepša dota, ki jo je dobil pok. profesor Hinterlechner od svojih priprostitih, pa spoštovanih staršev, je bila vzgoja, ki mu je že od mladosti vcepila tenak čut za red in vestno izpolnjevanje svojih dolžnosti v vsakem slučaju, naj mu je bilo ljubo ali ne. Že kot gimnazijec je bil pri učenju sila vesten in radi tega tudi vedno med najboljšimi. Kot akademik na Dunaju, kjer je nešteto dijakov lahkomišelnost zapravljalo zdravje in leta, je on slovel po svoji solidnosti in marljivosti. Kot prirodoslovec se je posebno zanimal za mineralogijo in geologijo, kar ni čudno, ker tedaj je učil na Dunaju slavni geolog Suess, ki je poslušalec kar fasciniral, kakor se je izrazil prof. Hinterlechner. Po končani študiji je postal asistent na nemški tehniki v Brnu ter promoviral iz mineralogije. V letu 1900 je bil nastavljen kot geolog na državni geološki zavod na Dunaju, kjer je deloval 19 let. Delal je deloma v zavodu, deloma geološko mapiral na Češkem in na Gornje Avstrijskem. Dva geološka lista sta bila že objavljena, za dva ima pa zbrano vse gradivo, ter je eden že deloma dovršen. Leta 1918 je bil ob razsulu Avstrije kot šef-geolog odpuščen iz službe, ker je bil Slovenec. Dasi je imel odprto pot na Češko, kjer je imel mnogo znanec, je vendar z veseljem prišel v Ljubljano, da organizira mineraloški inštitut. Tu je prišel kot rojen organizator v svoj element. Vsa sredstva, ki so mu bila na razpolago od države in od demobilizacijskega fonda, je porabil z razumom in ekonomično. Kdor ga je videl, kako je v začetku hodil globoko zamišljen po praznih sobanah in računal, kaj mora priti na kak prostor, kakšne naj bodo omare za zbirko itd., si ne bi mogel misliti, da je imel načrt za inštitut izgotovljen že do podrobnosti. Zato napravi sedaj učinek na gledavca kar zaokrožena celota, dasi njegovi načrti še davno niso izpeljani do konca. Njegovo široko znanje in zveze po svetu so mu v tem slučaju delo olajšale. Prihajale so zbirke ena za drugo, urejevanja, pregledovanja čez glavo. Toda povsod je bil tudi on zraven. Ko so se izkladali lepi vzorci

rudnin, je ves nepotrpežljiv stal pri odvijanju in z od veselja žarečimi očmi ter s ponosom jemal svoje ljubljence v roke. Osebuje je strogo zabičeval, kako nežno jih morajo prijemati in polagati. V par letih je bila zbirka v glavnem gotova. Ponosno je rad hodil med omarami in z zadoščenjem razkazoval svoje uspehe.

Inštitut, za katerega je žrtvoval toliko truda in časa, mu je bil pa tudi nekakšno svetišče. Gorje mu, kdor je prinesel s čevlji blata v sobe! Ni se

mu mogel kdo bolj zameriti, kakor če je iz lahkomiselnosti pokvaril kak lepe vzorec. In knjižnica! Nanjo je bil res lahko ponosen! Čez 2000 samostojnih knjig, čez 100 perijodik, od katerih so nekateri dela tako redka in dragocena, da se ne dobe niti za drag denar ne.

Njegovo delo je, da je inštitut najmoderneje opremljen z vsem, kar se potrebuje za znanstveno delo inštitutskega osebeja in dijaštva. Poleg vsega dela za inštitut je predaval svoje predmete po 15 in več ur na teden ter pripravljati pri tem skriptna na novo. Kako je vse to zmož, je težko razumeti. Poleg tega je bil kot izvedenec zaposlen pri raznih podjetjih, kar mu je dalo tudi obilo dela.

Pokojni prof. dr. Hinterlechner je izposloval pri Trboveljski premogokopni družbi 100.000 Din ter je dal urediti lepo predavalnico, ki je na razpolago tudi drugim strokam. Mnogo si je prizadeval za izdajo rudarskega glasnika, ki naj bi izhajal v Ljubljani, pa ni dobil nobene državne podpore in je stvar padla v vodo. Raznotako njegov trud za gradbeni fond univerze ni dosegel uspeha. Kako nevstraheno je branil univerzo pred domačimi in tujsimi nasprotniki, vedo povedati njegovi prijatelji in nasprotniki.

Pokojni g. profesor Hinterlechner je mogel vse to izvršiti in poslednja leta nadaljevati kljub boleznem, ker je bil neupogljiv in vreden značaj. Bil je mož, ki ni klonil ne pred grožnjami, ne pred zlatom. Zato ga je vsak čislal, ki je poznal njegov značaj. Imel je veliko prijateljev, pa tudi veliko nasprotnikov, kar je za neupogljivim značajem v tesni zvezi.

Po mišljenju je bil pok. prof. H. prepričan in tudi praktičen katolik. Tega tudi ni skrival in kot tak je tudi umrl. Skratka, bil je mož, kakršnih je malo. Njegova dela bodo ohranila njegov spomin med Slovenci in med drugimi narodi že dolga stoletja.

Znanstvena dela dr. K. Hinterlechnerja

Največji del publikacij profesorja K. Hinterlechnerja je v zvezi z geološkim kartiranjem, ki je bilo jedro njegovega delovanja do prihoda v Ljubljano. Največja njegova dela te vrste so listi kart »Nemški Brod« in »Iglava« v merilu 1:75.000. V zvezi z njimi so največje po obsegu in popolnosti preiskovanja sledeče publikacije:

»Über die petrographische Beschaffenheit einiger Gesteine des westböhmisches Cambriums und

d. benachbarten Gebietes«. *Jahrb. d. g. Reichsanst.* 1902, S. 163—218, in posebno »Geologische Verhältnisse im Gebiete d. Kartenblattes »Deutschbrod«. *Jahrb. d. g. R.-A.* 1907, S. 115—374.

Posebno mnogo se je zanimal za eruptivne hribine. Tem hribinam je posvečeno tretje večje delo »Über Eruptivgesteine aus dem Eisengebirge in Böhmen. Geologisch-petrographischer Teil«. *Jahrb. d. g. R.-A.* 1909, S. 127—232. Eruptivne hribine Češke sestavljajo tudi teme prvih razprav K. Hinterlechnerja in sicer »Über Basaltgesteine aus Ostböhmen«. *Jahrb. d. g. R.-A.* 1900, S. 469—526.

Prvi del te razprave »Der Nephelin-Jephrit des Kunitzer Berges bei Pardubitz in Böhmen« je služil za doktorsko disertacijo in je bil izvršen v mineraloško-petrografskem inštitutu dunajske univerze.

Podatke o zanimivi hribini iz Kunitzkega gorovja je K. Hinterlechner izpopolnjeval še nekolikokrat v svojih poznejših člankih.

Del publikacij K. Hinterlechnerja se nanaša na preiskovanje rudnin slojst, in sicer: »Geologische Mitteilungen über ostböhmisches Graphit und ihre stratigraphische Bedeutung. Verh. d. g. R.-A. 1911, S. 365—380 in »Über die alpinen Antimonitvorkommen: Maltern, Schlaining u. Frojane. Nebst Mitteilungen über d. Blei-Quecksilber-Grube von Knapovze in Krain«. *Jahrb. d. g. R.-A.* 1917, S. 341—404. V geološkem listu »Verhandlungen der k. k. geol. Reichsanstalt in Wien« je napisal naslednje sestavke: »Über metamorphe Schiefer aus d. Eisengebirge in Böhmen« (1910), »Über Schollenbewegungen am südlichen Rande d. böhm. Masse« (1914), »Über Schieferinjektionen aus d. Gebiete d. Spezialkartenblätter Krems und Horn« (1917).

Del njegovih geoloških publikacij se nanaša na geološko kartografijo, ki je bila jedro njegovega delovanja. Publikiral je geološke karte raznih ozemelj bivše avstro-ogrske monarhije, karte Nemškega Broda in Iglave v merilu 1:75.000 v »Verhandlungen« (1904—1910). Uspehe raziskavanj na češkem ozemlju je deloma objavil v slovenskem jeziku v »Vestniku kral. české spol. nauk« v Pragi, kakor »O nekaterih tujih hribinah iz nefelinovega tefrita Kunitzke gore pri Pardubicah na Češkem« (1902) in »O petrografičnih svojstvih nekaterih hribin iz zapadnočeškega kambrija« (1903). Pisal je v »Vestnik IV. sjezdu prirodospytcev a lékařů českých«, kakor n. pr. »O vzhodnočeških hribinah« (1908). Njegov rektorski govor na svetosavski proslavi univerze v Ljubljani l. 1925. »Premoško bogastvo posameznih držav in njih medsebojno razmerje« je istega leta izšel v »Geografskem vestniku«.

Za organizacijo češkega geološkega državnega zavoda je izdelal osnutek, po katerem je bil zavod pozneje uredjen. Podoben načrt je izdelal za tak zavod tudi v Jugoslaviji in ga po poverjeniku Verstovsku predložil osrednji vladi. Sprožil je razna znanstvena organizacijska vprašanja tudi drugod, kakor n. pr. l. 1908 in 1909 v »Ljublanskem Zvonu«. Za nižje razrede srednjih šol je spisal »Mineralogijo«, ki je izšla l. 1904. Pisal je tudi poljudne znanstvene razprave. Tako je priobčeval v »Slovanu« od l. 1909 do 1911 članke pod naslovom »Z geologije«. V »Slovenski trgovski vestnik« je pisal članke »Praktična geologija« od l. 1909 do 1914. Sodeloval je pri raznih dnevnikih, zlasti v »Slovenec«, in so njegove razprave podpisane s psevdonimom »Posavaški«, ki si ga je nadel po reki Savi na Češkem. To reko je namreč premapiral od izvira pa skoraj do izliva. Hinterlechner je pripravil za tisk slovensko geologijo in stratigrafijo ter mineralogijo, petrografijo in nauk o slojstih, dalje geološki zemljevid »Blat Ybbs«, ki bo izšel na Dunaju v geološkem inštitutu, dalje list »Dačice-Mor. Budějovice«, ki ga je priobčil geološki državni zavod v Pragi ter geološke razprave v teh zemljevidih. Za svoje obirno delo je bil Hinterlechner član geološkega državnega zavoda v Pragi, prvi član češke akademije znanosti in dopisujoči član prirodoslovnega društva v Pragi ter »Geolog. Bundesanstalt« na Dunaju.

Od leta 1919 je moral glavni del svojega časa dodeliti sestavljanju skript svojih številnih predavanj na univerzi in organizaciji mineraloško-petrografškega inštituta. V različnih časih je predaval: mineralogijo, petrografijo, paleontologijo, stratigrafijo, občo geologijo, nauk o slojstih, geologijo premogov in nafte, praktično geologijo in geologijo Jugoslavije.

Preiskavanje materiala, ki ga je zbral pri svojem delovanju na geološkem zavodu na Dunaju, je nadaljeval v prostem času v Ljubljani ter je začel geološko preiskovanje jugoslovanskega ozemlja (okolica Slov. Bistrice). Na žalost pa teh svojih preiskovanj ni dovršil.

Belgrad in uporaba našega premoga

Za Slovence gotovo ne more biti brez interesa zvedeti, kdo vse zalaga Belgrad s premogom oziroma koksom, in to posebno v današnjih časih, ko je v naših premogokopih huda brezposelnost. Belgrad porabi letno okrog 7000 vagonov premoga in okrog 1500 vagonov koksa. Za tako veliko mesto gotovo to ni veliko. V glavnem odpade ta količina na ono razmeroma malo industrijo, ki jo ima Belgrad, in pa na centralne kurjave, v kolikor so te vpeljane po nekkih novih zgradbah: sicer pa belgrajska kuharica kuri z drvmi. Zelo redka so namreč v Belgradu stanovanja z zidanimi štedilniki, večinoma imajo stranke svoje lastne železne štedilnike ali gašperke, ki ne prenese močnega ognja od premoga, poleti pa je tu doli zelo v navadi tako imenovani turški »mangale«, ki se ga postavi lepo pred vrata v »avlije« (dvorišče), in ki se kuri z ogljem.

Doslej je Belgrad uporabljal predvsem šlezki premog, čeravno je dražji od domačega in čeravno je za domačo potrebo ravno tako uporaben. Šlezkega premoga in koksa je Belgrad v zadnjih letih porabil po blizu 5000 vagonov letno. Kakor pa sedaj kaže, se bo uporaba šlezkega premoga v letošnji zimi zelo znižala v korist uporabe domačega premoga boljših vrst. Kakor zagotavljajo belgrajski trgovci s kurivom, dovoz šlezkega premoga letos ne bo presegel 1500 vagonov, in to v najboljšem slučaju, in sicer radi otežkočene pribave de- viz, oziroma zato, ker tuji izvozniki zahtevajo plačilo vnaprej, kar pa je za dober del belgrajskih trgovcev s kurivom nemogoče. S porabo domačega premoga pa bodo Belgrajci ne samo na izdatkih za grelne prihranili 20 do 25%, kolikor je domači premog cenejši, marveč bodo tudi s tem podprli naše domače premogokope ozi. rudarje.

Izmed domačih premogokopov pridejo, kar se tiče oskrbe Belgrada s premogom, v poštev na prvem mestu trboveljski, izmed srbskih pa žar-

dolski, bogovinski, sičevački in ravnoški premogokopi, in še nekateri drugi, katerih premog vsebuje manjšo količino žvepla. Dočim se je z uvozom šlezkega premoga že začelo, se bo dovoz iz domačih premogokopov začel takoj, ko nastopijo prvi hladnejši dnevi.

Cene premoga so v Belgradu danes sledeče: šlezki 650—660, boks 650, trboveljski 450, bogovinski 550, sičevački 530, žarandolski 450 in ravnoški 550. V teh cenah je dostavitev na dom že všeta. Vagonski nakup je primerno cenejši, kakor je tudi kolikortolična razlika v ceni za drobní oziroma debeli premog.

Belgrad preskrbuje s kurivom svojih dvajset velikih trgovcev, ki imajo svoja skladišča večinoma na samskem in donavskem pristanišču. Število trgovcev s kurivom je od lanskega leta razmeroma zelo padlo, ker jih je med letom precej stisnila gospodarska kriza.

Naš trboveljski premog je v Belgradu izmed domačih še najbolj poznan pa tudi cenjen. Da so ga začeli kupovati tudi domačini, je v veliki meri zaslug naših slovenskih družin, zlasti železniških, ki se ga poslužujejo že od početka, odkar so tu doli. Bilo bi samo potrebno, da bi se ga nekoliko lažje dobilo. Mesto je namreč po svojem obsegu ogromno, dočim so glavne zaloge vse predvsem na enem mestu.

Moderne zimske plašče

v veliki izbiri in po najnižjih cenah dobite pri

„ELITE“

damska in moška konfekcija

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Dovoljeno od Min. soc. pol. in nar. zdravja S. št. 15616 od 29. IX. 1932.

Stavbna zadruga vojnih dobrovoljcev

Dne 25. t. m. se je ustanovila Stavbna zadruga vojnih dobrovoljcev, t. z. z. o. z. v Ljubljani, ki ji je namen, da izpriča še poznim rodovom, kako so tudi Slovenci prispevali svoj del žrtev na bojiščih svetovne vojne za svobodo in zedinjenje svoje domovine. Po zasnovi kakor jo je zamislil g. univ. prof. arh. J. Plečnik v svoji šoli, bo ta spomenik zaokrožena celota dobrovoljskega naselja z ličnimi enodružinskimi hišicami z vrtički. Na pročelju tega naselja je zamišljena kapelica z večno lučjo v spomin, naj nikoli ne ugasne v naših sreth spomin na svete žrte padlih za domovino, katerih imena bodo vklesana na mramornatih ploščah v notranjosti te kapelice.

Zamisel je velika in po svojem pomenu vprav veličastna: saj je v njej neizpodbiten dokaz, da smo Slovenci svobodno, po lastni opredelitvi in sorazmerno svojemu številu z velikimi žrtvami v krvi in imetju sodelovali za veliko Jugoslavijo.

Upravičeno je upanje, da bodo tako javnost, kakor tudi odločujoči državni in samoupravni činitelji razumeli velik zgodovinski pomen tega naselja — spomenika naših žrtev — in podprli vzvišeni namen novoustanovljene stavbne zadruge.

Mrtvi, granitni spomeniki so sicer lep okras svoji okolici, tudi etično-dolžni spomin se vzbuja ob pogledu mimoidočih. Toda vse bolj učinkuje spomenik v obliki naselja, v katerem bo tisto drobno življenje, zajeto iz celote domovine in naroda, ob simbolični večni luči Najvišjega Usmerjevalca našega dejanja in nehanja, plalo v ritmu tistih, ki so živeli in umirali za svobodo naroda in domovine.

Koncert logaškega pevskega okrožja

V nedeljo dne 23. oktobra ob 8 zvečer se je vršil v Dolenjem Logatcu koncert logaškega pevskega okrožja. Z malimi izpremembami je bil program isti, katerega je omenjeno okrožje izvajalo že na svojem prvem koncertu v Rovtavih. Skupno je nastopilo nad 60 pevcev in pevke z zelo pestrim sporedom umetnih, pa tudi narodnih pesmi. Naj pripomnim takoj, da se mi je zdel spored zelo srečno izbran za pevce same in tudi za poslušalce.

Takoj uvodna pesem je pokazala, da so se pevci in pevke dobro in skrbno pripravili za svoj nastop. Lepo, ubrano je zadonela z odra Ocvirkova »Veje zelene«. Videlo se je, da ima okrožno pevovodja Velkavrh zbor v svoji oblasti. — Nato nam je mešani zbor iz Dol. Logatca zapel tri pesmi: Svetkovo »Most vzhodov« (čudno, četudi jo človek ponovno sliši na raznih koncertih, vendar ta pesem vžge in je vsakokrat užitek zase), dalje razigrano Adamičevo »Ples kralja Matjaža«. Dasi je vsebinsko morda ta pesem malo šibka in ne zahteva posebne tehnike, je vendar hvaležna pesem in jo marsikateri zbor rad postavi v svoj program. Bila je lepo zapeta, skrbno obrušena in prosta suženjske ritmike. Vdopivčevega »Knezova zeta« je občinstvo sprejelo s toplim aplavzom. — Zbor sam šteje okrog 30 pevskih moči, sijajen je v ženskih glasovih, bolj šibki so pa tenorji in basi, sem pa tja še nekoliko okorni in težki zlasti v agogiki in ritmiki.

Prijetno nas je presenetil pevski zbor iz Rovt, ki je med drugim ritmično res lepo izvajal Lajovčeve »Kroparje« in »Pastirčice«. Obe pesmi sta bili sigurno zapeti, dinamika je bila lepo izpeljana; intonacijsko je pel zbor čisto, le alt je sem in tja nekoliko silil v osredje. Tenor je mogel malce prešibek za polne ženske glasove in dobre baze. Vse pesmi, ki so jih odpeli, so za poslušalce sicer šaljive, toda za pevce kar resne stvarce. Sicer pa že komponistovo ime znači, da si zbor precej upa in je v dobrih rokah pevovodja Jezerška.

Najbolj dovršen del programa so bile gotovo pesmi, ki jih je izvajal celokupen ženski zbor. Med temi pesmimi naj omenim le Klementičevo »Slanico« (pel samo logaški ženski zbor) in prelepo toda nič manj težko Premrlovo »Na sv. večer«. Nikjer ni človek čutil kakke težave, z lahkoto so prehajali glasovi iz težkih leg in se zopet zliili v lepo enotno harmonijo.

Izmed zadnjih pesmi, ki jih je zapel zopet ves zbor okrožja, naj omenjam Ferjančičevo »Planinarica«, ki jo je občinstvo sprejelo z burnim aplavzom in zahtevalo ponovitve. Samospev je bil prav lepo vpeljen v zbor, pel je mehko, občuteno, zbor sam je bil dovolj diskreten zato je solistka prišla v primerno osredje. Tudi ta pesem nas uči gotovega dejstva: kaže nam jasno, v katero smer je treba kreniti v glavnem, če hočemo vzdržati narod v živahnem stiku z umetnostjo. Ljudska, narodna pesem je glavni vir. — Morda je bilo dobro, da je bila Tomčeva »Majeva« postavljena na zadnje mesto za zaključek koncerta. S svojo preprostostjo in mehko je gotovo še enkrat pritegnila nase vse poslušalce.

Skoro vsi pevci so dovolj skrbno sledili dirigentovim gestam ter se kljub množici zliili v harmonično celoto. »P« in »pp« je bil včasih prav lep. Dobro je, da stoji pevci na odru, kolikor se le da, spredaj, da se posamezni glasovi preveč ne porazgube med kulisi.

Udeležba je bila povoljna, če upoštevamo, da se je koncert s prav istim vzporedom vršil že v Rovtavih.

To je bil zopet res lep umetniški užitek in želimo, da bi nas še katerikrat razveselili s podobnim programom, s katerim moremo pokazati, da je naša slovenska pesem pesem naše duše, pesem utripajočega narodovega srca! I. P-je.

Ljubljana

Fran Milčinski v grobu

Ljubljana, 26. okt.

Z globoko žalostjo v srcih je med turobnim zvonjenjem spremljala danes ob pol 4 popoldne velika množica ljudi tako priljubljenega Frana Milčinskega, na njegovi zadnji poti. Pogreb velikega pisatelja in socialnega sodnika je bil iz mirne Leonide na pokopališču k Sv. Križu. Na njegovi zadnji poti so počastili spomin Milčinskega mnogi odličniki, posebno pa mladina, ki jo je pokojnik toliko ljubil. Pri mirvašnici so ljubljanski pevci pod vodstvom prof. Juvana zapeli žalostinko »Vigred se povrne«, nakar se je razvil žalni spreved.

Za žalno zastavo in za križem je šla najprej mladina, tako gojenci Marijaniša in gojenke Licherturina, dalje po en razred od vsake ljubljanske šole in dijakinje ženske realne gimnazije z vsem profesorskim zborom. Pred krsto je bil tudi voz številnih vencev, ki so jih darovali sorodniki, prijatelji in znanci pokojnika, društvo »Pravnik« in UJNZB. Za žalujočimi sorodniki se je najprej razvila dolga vrsta zastopnikov, tako sodišča, med katerimi omenjamo predsednika višjega sodišča v p. dr. Rogina ter sedanjega predsednika dr. Vrančiča, skoraj celoten sodniški zbor ljubljanskega sodišča, uradniki in poduradniki sodišča in jetničnice, ki so vsi globoko spoštovali pokojnika in njegovo delo. V sprevedu so bili dalje tudi skoraj vsi ljubljanski odvetniki s predsednikom dr. Zirovnikom in dr. Ravniharjem na čelu. Tudi drugi juristi so bili zastopani v zelo častnem številu. Mestno občino je zastopal podžupan prof. Jare in številni občinski svetniki. Slovensko Matice je zastopal dr. Lončar, v sprevedu pa so bili poleg njega tudi številni slovenski leposlovci in javni delavci. Presvetno zvezo, oziroma Radio-Ljubljana, sta zastopala predsednik dr. Mohorič in tajnik Zor. Narodno gledališče sta zastopala ravnatelj Golja in dr. Polič. Zbornica za Tol. dr. Pless, zastopano so bile tudi druge organizacije in korporacije. Spreved so spremljale žalostinke, ki jih je svirala godba »Sloga«.

Pred viaduktom so pevci zapeli žalostinko »Blagor mu...« Ves čas je šel spreved skozi žpalir, ki ga je tvorilo zelo številno občinstvo.

V cerkvi na pokopališču je opravil cerkvene obrede, kakor tudi pozneje pri grobnici, lazaret o. Savelj ob asistenci. Pevci pa so v cerkvi zapeli »Uslji nas, Gospode«.

Pokopališče je bilo že zavito v mrak, ko so med litanjem sorodnikov in ginjenju vsega občinstva položili v rodbinsko grobnico Krejčevih krsto s truplom Milčinskega.

Nad krsto je govoril nepoznanemu pokojniku v slovo predsednik Slovenske Matice dr. Lončar. Po njegovem govoru so zapeli pevci pod vodstvom g. Premiča »Spomladin«. Z grenkim čuvstvom v prsih se je množica razhajala: Milčinskega, tega dobrega, tega velikega človeka in pisatelja ni več...

Kaj je novega v Ljubljani?

Domači proizvajalci sukna za moška oblačila, volne in volnenih odevi, ki si jih lahko nabavijo po tovarniških najnižjih cenah v naši delavni proizvodni

TEOKAROVIC - Gradisce 4

Neobvezno si ogledite zalogo, da se prepričate o kvalitetah, ki dosegajo najboljše inozemske izdelke. Če so tudi do 50% cenejši od s ednjih.

Celje

Se o kinu. Včerajšnji »Slovenec« je poročal o prošnji celjskega Kat. prosv. društva, ki jo je napravilo na bansko upravo, da bi dobilo koncesijo za poučni kino, katerega prošnja pa je bila odbita z motivacijo, da ni lokalne potrebe, ker ima Celje že itak svoj kino. Zvedeli smo sedaj še naslednje: Ko je bila odbita ta prošnja, je KPD napravilo na bansko upravo 25. julija 1931 prošnjo za poučni kino, od katerega bi imela korist vsa širša celjska okolica. Ker prošnja je ni bila rešena, je KPD v Celju urgiralo 25. januarja 1932 na bansko upravo, da bi bila prošnja že enkrat rešena, toda na prošnjo in urgenco ni še do danes nobene odgovora.

Čudno se nam zdi tudi, da o novem kinopodjetju še ni nič razpravljalo celjski mestni obč. svet, ki bi se kakor v prejšnjem slučaju moral izreči za ali proti lokalni potrebi.

ABONENTI

SE SPREJEMAJO.

HOTEL »UNION« - CELJE

Trbovlje

Vlomi. V sredo ponoči je bilo vlomljeno v trafiko, ki jo ima vdova Kušar, poleg drogerije Sanitas. Vlomilci so prišli od zadaj skozi okno, ki ni bilo zamazano. Poleg razbitega okna in mizice, ima Kušarjeva še okoli 1000 Din škode. Bila je neprevlečena, da je pustila v trafiki denarja okoli 600 Din — bil je sam drobiž. Razen tega so ji odnesli še cigarete — večina boljše vrste — za okoli 400 Din. Vse to je za Kušarjevo, ki s trafiko preživlja sebe in družino težek udarec. Isto noč so tatovi obiskali tudi Zavraskovo gostilno. Sumi se, da so se dali zvečer zapreti v hišo, ker ni bilo nič s silo odprto, ampak vsa vrata odklenjena, ker so bili ključ v njih od znotraj. Ker v pritličju nihče ne stanuje, so lahko vse pregledali v kleti in gostilniških prostorih. Odnesli so klobas, cigarete in nekaj drobiža, koliko pa je vina zmanjkalo, pa ni mogoče doumati. Prejšnji teden so bili poskušeni vlomi v mesnico Forte Jožeta in barako Žužatove, a so bili pravčasno odgnani. Sum pada na številne brezposelne, ki se od drugod prihajajo v Trbovlje. Izvršene so bile tudi že aretacije, a bo med tolikim številom ljudi težko izslediti prave krivce. Med pravimi in potrebnimi brezposelnimi je tudi cela vrsta delomrznežev, ki skušajo ali z lepa ali z grda na račun drugih živeti in s tem kvarno vplivajo na druge. Zato je nujno, da se napravi red med resnično potrebnimi brezposelnimi in med onimi, ki jim je brezposelnost samo oblačje v dosegu njih temnih namenov.

Smrtna nesreča v Malem grabnu

Ljubljana, 26. oktobra.

V Trnovem se je srušila pripetila nesreča, ki je zahtevala življenje mlade dekleta, 18 letne Vide Glavanove, doma iz Boštana in služkinje pri Steinerjevih. Vida je šla v mraku k Malemu grabnu prati perilo. Čez nekaj časa pa so prišle tja tudi neke ženske, ki so opazile, da je na bregu pač velik kup perila, nikjer pa perice. Po perilu so spoznale, da je morala biti pri potoku Vida. Domači in sosede so pričeli Vido iskati, nikjer pa je niso mogli najti. Danes ob pol 1 popoldne pa so našli njeno truplo v Malem grabnu, približno kakšnih sto korakov daleč od kraja, kjer je padla v vodo in utonila. Slučaj je preiskala policijska komisija, ki je ugotovila, da gre nedvomno za nesrečo in ne za samomor ali celo za zločin. Kričkov na pomoč ni nihče slišal. Morda je dekletu prišlo slabo ter je v omedlečevici padla v vodo, ki jo je pogoltnila. Pokojnica je bila pridno deklet in je njena smrt vzbudila splošno obžalovanje.

Kaj bo danes?

Drama: Ob 15: »Zločin in kazens«. Dijška predstava po znanih cenah.

Opera: Ob 20: »Fra Diavolo«. Red D. Salezijski mladinski dom: Ob 8. II. prosv. večer. G. prof. Janko Miškar predava o Severnih alpenških alpih.

Nočno službo imajo lekarne: Mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Uslar, Sv. Petra cesta 78 in mr. Hočvar, Celovška cesta 34.

Dobro in po nizki ceni, to za nas nekaj pomeni! Slamič naj Bog obvarje, ker za male dá denarjel

● Za slavnostni koncert, ki se vrši v proslavo češkoslovaškega narodnega praznika jutri, v petek 28. t. m. ob 20 v veliki Unionski dvorani, vlada med našim občinstvom veliko zanimanje. Opozarjamo, da so sedeži v predprodaji v Matični knjižarni. Na razpolago so še sedeži po 10, 8 in 6 Din, stojišča so po veliki večini že oddana zastopnikom društev in dijaštvu. Spored koncerta je primeren slavnostnemu večeru, vse točke so vzete iz češke literature. Slavnostni govor bo imel predsednik Češkoslov.-jugoslovanske lige, g. dr. Egon Stare. Kot solista nastopita Jelena Holečková, koncertna pevka iz Prage (sopran), Čenek Seldbauer (čelo) ter pomnoženi operni orkester pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Sopranistko in čelista spremlja na klavirju g. Heribert Svetel. Opozorjamo na točen začetek.

● Trd zaslužek mladine. Beda in kriza se poznata povsod. Še nikoli nobeno leto ni bilo na pokopališču na pr. toliko mladine, ki se ponuja obiskovalcem za čiščenje grobov, za dovažanje peska, za donajanje vođe in cvetlice, kakor letos. Otroci te ustavljajo že skoraj pri viaduktu in se ti priporočajo za zaslužek. Med njimi je prav ostra konkurenca in ti radi popravijo grob za mal denar, vesili, da si zaslužijo vsaj nekaj dinarjev.

● Pri požaru se ponesrečil. Ljubljanski reševalni avto je danes prevzel in prepeljal v bolnišnico 39 letnega Karla Pečnika, brezposelnega delavca iz Kočevja. Pečnika je poslala ob požaru kočevska občina z avtom po gasilce. Pečnik pa je padel z avta na trebuh in dobil nevarne notranje poškodbe.

● Pumparce, obleke, trenchcoat najceneje A. Presker, Sv. Petra cesta 14.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 27. oktobra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 17.30 Slovenski kvintet. — 18.30 Italijanska (dr. Sanko Leben). — 19.00 Čemu bojazen pred preveliko množico denarja? (Prof. Pengov). — 19.30 Pogovor s poslušalci (prof. Kurej). — 20.00 Napake otrok (P. Horn). — 20.30 Prenoš iz Belgrada: Češki program. — 22.30 Čas, poročila.

Petek, 28. oktobra: 11.15 Šolska ura: Učimo se varčevati (L. Zupanc). — 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 17.30 Slovenski kvintet. — 18.30 Poglavlje iz zemljepisja: Primorski kras (prof. dr. K. Capuder). — 19.00 Francosčina (prof. Kurej). — 19.30 Gospodinjska ura: O domačnosti (M. Kmetova). — 20.00 Proslava obletnice češkega osvobodjenja (prenoš iz Uniona). — 22.15 Čas, poročila.

Drugi programi

Četrtek, 27. oktobra:

Zagreb: 20.30 Češki večer, prenos iz Belgrada. 21.10 Koncertni večer. 22.10 Radio orkester. — Barcelona: 21.05 Radio orkester. 22.00 Violončelo in pianino. 22.30 Radio orkester. 23.15 Plošče. — Stuttgart: 21.40 Plošči iz tretjega stoletja. 22.50 Plesna glasba. — Toulouse: 21.00 Večerni koncert. 21.30 Koncert vojaške godbe. 22.00 Plesna glasba. 23.15 Španske pesmi. 0.05 Angleška glasba. — Berlin: 20.10 Beethoven: IV. simfonija v B-duru, op. 60. 21.10 Zgodovina Modrega diamanta. 22.20 Poročila, nato plesna glasba. 24.00 Radio orkester. — Belgrad: 18.00 Slavnostna akademija Češko-jugoslovanske lige. 20.30 Violinski koncert. Dvork: Violinski koncert v E-duru; Dvork: Slovanski ples št. 10. 21.10 Večerni koncert. 22.10 Radio orkester. 22.40 Večerna glasba. — Rim: 20.45 Operni prenos. — Langenberg: 20.45 150 letnica Paganinijevoga rojstva. 22.20 Recitacija. 22.50 Koncert. — Praga: 21.30 Večer Paganinijevih kompozicij. 22.20 Prenoš koncerta iz kina Beranek. — Dunaj: 20.40 Koncert. — Budapest: 19.30 »Salomae«, drama. Ciganska glasba.

Petek, 28. oktobra:

Zagreb: 20.05 Simfonični koncert češke filharmonije, prenos iz Prage. 21.50 Slovanska glasba na ploščah. 22.40 Plesna glasba. — Milano: 20.30 Patriotični večer. 21.15 Simfonični koncert. — Barcelona: 21.10 Radio orkester. 22.00 Recitacija. 22.15 Prenoš koncerta iz kavarne. — Stuttgart: 20.00 100 letnica Paganinijeve smrti. 22.20 Avstralijska predavanja. 21.30 Komorna glasba. 22.45 Plesna glasba. — Toulouse: 20.30 Vojaška godba. 21.00 Klasična glasba. 22.00 Plesna glasba. 23.35 Pester koncert. 0.05 Angleška glasba. — Berlin: 21.10 Koncert 22.30 Prenoš iz Amerike, nato koncert. — Belgrad: 19.55 Prenoš iz Prage. — Rim: 20.45 Patriotični večer. — Beromünster: 21.40 Radio orkester. — Langenberg: 21.35 Koncert. 22.30 Prenoš iz Amerike. 22.45 Plesna glasba. — Praga: 20.05 Simfonični koncert. — Dunaj: 20.00 Prenoš iz Amerike. 20.15 Simfonični orkester. 22.05 Poročila.

Svežo, čisto polt in bele, mehke roke

dobite z redno vporabo

NIVEA-CREME

Obraz in roke do be sveže, nežovane polt, če jih nadgrnete in na lahko masirate redno zvečer in predno se podaste na proslo z Nivea-creme Nivea-creme nadomešča potem eucerita maščobo kože, ki se je izgubila in hrani ter jača na ta način tkivo, aktivira delovanje celic, tako da postane koža zopet čista, mehka, gladka in mladostno sveža

muost P BEIERSDORF & CO d.s.o.j. MARIBOR
Gričarjeva ul. 24

Maribor

Praznik Kristusa Kralja v Mariboru

Maribor, 26. oktobra.

Na pobudo in pod vodstvom tajnika K. A. v Mariboru se bo praznoval praznik Kristusa Kralja letos v Mariboru zelo slovesno. Praznovanje se bo vršilo v znamenju notranje preroditve in mogočee znanje manifestacije, kakor se to za ta praznik, ki je za katoliški svet najpomembnejši, spodobi.

V nedeljo jutraj ob 6 bo v stolnici skupno sv. obhajilo članov in članice vseh katoliških društev v Mariboru. Posebej je povabilo tajništvo: Kat. akad. starčinstvo, Akad. kongregacije, druge Marijine družbe, Kat. Omladino, Kršč. ženska zveza, Poselska zveza, Fanijsko okrožje, Jug. strokovno organizacijo in Ljudski oder.

Ob pol 10 bo slavnostna pridiga o Kristusu Kralju, nato pa pontifikalna sv. maša. Službi božji bodo prisostvovala vsa kat. društva z zastavami.

Popoldne ob 5 pa bo v dvorani Zadržnice gospodarske banke slavnostna akademija v čast Kristusu Kralju. Nastopili bodo: stolno pevsko Čediljsko društvo, godba Kat. Omladine, Ljudski oder, Poselska zveza in otroci iz šole č. šolskih sester. V program, ki ga bomo pozneje priobčili, je vključeno poklonitev Kristusu Kralju. Da se omogoči dostop vsakemu, bo vstop prost.

V Mariboru je, žal mnogo pojavov, ki prijačo o verski mlakosti in brezbrzičnosti ter o brezbožnosti, zaradi tega bo slovesno praznovanje praznika Kristusa Kralja velike važnosti.

□ V zori mladosti je izdihnil svojo blago dušo učence ljudske šole Danilo Jaki iz ugledne mariborske rodbine. Pogreb bo danes v četrtek ob 16.15 iz mestne mrtnišnice na frančiškansko pokopališče. Snivaj mirno, dušica draga! Zaljubljen našo iskreno sožalje!

□ V bolnišnico so prepeljali 27 letno posestnico Barbaro Kurajdnar; neznane jo je napadel ter ji z ostrim predmetom prizadel obdne poškodbe. — 50 letno vinčarjevo ženo Julijano Dravec iz Rožarja je povzročil neki kolezar; zadobil je tako hude poškodbe, da se je morala založiti v bolnišnico.

□ Odprta noč in dan so groba vrata... V torek 25. t. m. je v splošni bolnišnici izdihnila svojo blago dušo gospa Bogosavce Katarina, soproga policijskega uradnika, v starosti 51 let. Pogreb bo danes ob 4 popoldne iz mestne mrtnišnice na magdalensko pokopališče. Večni mir njeni duši. Preostlim naše sožalje.

□ Svojevrsen trik si je izmislilo 22- do 25-letno dekle. Prišlo je v jutranjih urah, ko je promet največji, v neko trgovino na Glavnem trgu in nakupilo blaga za 257 Din. Trgovskemu pomočniku, ki ji je stregel, je dejala, naj ji napravi dva računa, in sicer enega za 224 Din, drugega pa za 33 Din. Dekle je šlo k blaginji in v živahnosti prometa v trgovini se je trik posrečil: ženske je plačalo račun

Zadnja poročila:

Pohod brezposelnih v London

Za danes napovedujejo velike demonstracije

London, 26. oktobra, tg. V londonska predmestja je dospelo 3000 gladovnih demonstrantov iz vseh delov Anglije. Prenečili bodo v predmestjih, jutri zjutraj pa bodo v sprevedih korakali v središče Londona, kjer bodo z londonskimi brezposelnimi delavci priredili več

liko demonstracijo v Hyde Parku. Neodvisna delavska stranka bo jutri v poslanski zbornici predlagala, da se dovoli deputaciji demonstrantov, da v poslanski zbornici direktno poročajo o svojih željah in potrebah.

Novi spopadi na Dunaju

Dunaj, 26. okt. tg. Radi ponovnih nemirov je bilo danes za nedoloten čas zaprto dunajsko vsenčistišče. Bili so hudi pretepi med narodnimi socialisti, socialnimi demokrati in židovskimi študenti. Pri pretepu je bilo ranjenih 15 študentov, med njimi 2 hudo.

Novi boji v Mandžuriji

Pariz, 26. oktobra, tg. »Matine« poročajo, da so Kitajci z novimi ojačenji začeli hude boje za posest mesta Čelkarja. Japonke in mandžurske čete so se do sedaj z uspehom upirale v dolini reke Noni kitajskim četam, ki so zelo dobro oborožene in imajo na razpolago velike zaloge municije, topov in metalev min.

Vprašanje otomanskih dolgov rešeno

Pariz, 26. okt. tg. Francoski in drugi inozemski upniki so potrdili načrt za novo ureditve otomanskih dolgov. Podrobnosti se bodo uredile čimprej z zastopniki turške vlade, da se bo mogla potem izvesti emisija 7½% konverzjskega posojila. Carinski dohodki kot jamstvo ostanejo za upnike še nadalje zastavljani.

Romunska finančna pogajanja, ki bi se imela začeti v zadnjem tednu meseca oktobra, so se odgodila radi romunske krize.

Stockholm, 26. okt. tg. Letošnji Nobelov nagrado za literaturo bo dobil najbrž angleški pisatelj Galsworthy.

Voditelji madjarških kmetov umri

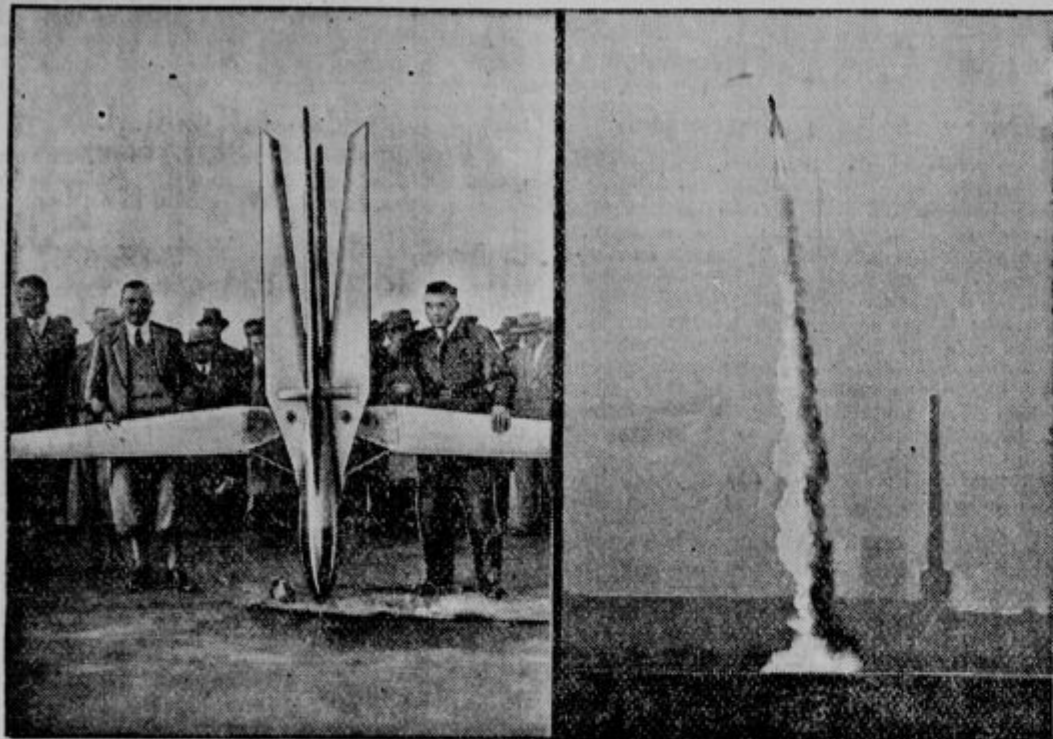
Budimpešta, 26. okt. tg. Danes je umrl voditelj stranke malih kmetov Gaston von Gaal na svojem posestvu v Balaton Boglar. Začel je svojo kariero kot ornitolog, potem pa se je lotil politike in l. 1906 je bil prvič izvoljen v poslansko zbornico. Dasi je bil sam veleposlanec, je zastopal interese malih kmetov. Pred par leti je radi difference glede agrarne reforme izstopil iz vladne stranke in ustanovil stranko malih kmetov, ki je postala s 27 mandati najmočnejša stranka opozicije. Radi svojega čistega značaja je užival velik ugled pri svojih nasprotnikih.

Kongres bo'garških kmetov zakli učen

Sofija, 26. oktobra l. Včeraj popoldne ob 3 je kongres bolgarske kmetijske zveze končal svoje delo. Vse popoldne so govorili govorniki, ki so jih določili posamezni okraji. Govorniki so ostro kritizirali sedanje neuspehe vlade narodnega bloka. Za neuspehe predvsem dolžijo demokrate, narodne liberalce in radikale. Zahtevali so, da se za vsako ceno obvaruje edinstvo zveze, kakor tudi splošno amnestijo. Nadalje so govorniki zahtevali tesnejše sodelovanje in prijateljske odnose z vsemi sosednimi državami, tudi s Sovjetsko Rusijo. Večina zastopnikov je prosila vlado za podporo združništvu. Nato so sprejeli več resolucij, v katerih predvsem energično zahtevajo, da se takoj zamenja zgovorniška policija, ki ima vedno večino v važnejših mestih. Sodišču naj se izročijo člani prejšnjih vlad.

Zračni raketni start se posrečil

Na letališču Tempelhof je izstrelil znani raziskovalec z raketami, Tilling, raketo, ki jo je sam sestavil; zletela je v višino 800 metrov. Ko je prišla do svojega viška, so se ji avtomatično razpele peroti, katere so raketni trup znova prinesle na zemljo. Ta raketni model bi prišel jako prav, če bi seveda dosegel večjo višino, za izredno brz, a kljub temu varni poštni promet. To bi bil praktični pomen zračne rakete, če bi se seveda obnesel. Raketa je bila napolnjena s 6 kg smodnika, ki je pustil ob izstrelitvi mogočen megleni trak za seboj.

Inženjer Tilling (levo) s svojo raketo

Izstrelba rakete

Obljubljena dežela

Zlato je razburilo poprej mirno Severno Kanado. Raziskovalci so odkrili v bližini Velikega medvedjega jezera v Britski Kolumbiji bogata ležišča zlata in radija. Tisoči pustolovcev so pohiteli v snežno puščavo, kjer hočejo postati milijonarji. Kakor večkrat, je tudi zdaj razodelo samo naključje poprej nepoznane naravne zaklade. Geologa kanadske rudarske družbe La Beane in St. Paul sta lani potovala blizu jezera na motornih saneh. Dva meseca sta morala neprenehoma gledati sneg in led. St. Paul je obšel na ostrem očesnem vnetju, ki večkrat pomeni za raziskovalce teh predelov doživljenjsko slepoto. Potovalca sta sklenila postaviti šotor in poskusiti zbravljeno s toplimi obkladki iz čaja, ki je že rešil marsikatero lovca. Dočim je ležal St. Paul v temnem šotoru in pridno tiščal na oči razkuhano čajno listje, si je šel njegov tovariš ogledovat bližnje skalovje. Vztrajno je vihtel svoje geološko kladivo in kmalu nepričakovano našel baker, srebro, zlato ter uran oziroma radij. Ta novica se je tako naglo razširila po deželi, da je prejela rudarska uprava v Britski Kolumbiji prihodnji mesec nad 200 prijav od raznih srečolovcev. Od teh je zapustilo že lani Veliko medvedje jezero 50 ljudi, ki so bili več ali manj zadovoljni z izkupičkom. Neka skupina je pripeljala 20 ton rude, ki je vrgla 2½ grama radija. Lastniki so ga takoj prodali skoraj za 7 milijonov dinarjev. Ta uspeh je podžgal ostale iskalce bogastva. Njih število ob jezeru znaša zdaj nad deset tisoč; in več sto mož zapuša dnevno Vancouvers pa se odpravljajo v obljubljeno deželo. Preiskujejo ozemlje med nekdanjo utrdbo Good Hope in Aljasko, a po večini prodirajo še naprej proti severu. Govorica, ki vodi množico, zatrjuje, da je največ zlata skritega v okolici Barkervillea. Bodoči rudarji imajo jako naporno potovanje skozi neprodiren pragozd. Hitijo v čolnih po rekah navzgor in veliko trpijo pred komarji, dokler pač ne pride dolga zima s snežnimi zameti. Samo letala spremenijo ono romantično sliko, ki je poznana iz starih let Aljasko in Kalifornije. Kanadska zrakoplovna družba je namreč uredila redni promet na progi Edmondstown—Great Bear Lac in zgradila ob 2000 km dolgi poti vmesne postaje z zalogami bencina. Vozne cene seveda odgovarjajo izrednim prilikam. Prevoz enega funta prtljage stane 1½ dolarja. Iskalce zlata mora plačati za prostor v letalu najmanj 70 tisoč dinarjev, ker po-

trebuje v pragozdu vsaj pičlo zalogo živin in obleke, ne da bi govorili o potrebnih rudarski opreml. Samo stotine trgovcev se ne zmenijo za visoko prevoznino in dnevno naročijo nove zaloge slanice, whiskeyja in moke. Postali bodo premožni prej, kakor vsi pustolovci, ki jim sledijo.

Katoličani v Jugoslaviji

Od 14 milijonov prebivalcev je v Jugoslaviji 5.607.000 rimokatoličanov in 41.000 grkokatoličanov. Katoličani so podrejeni osemnajstim škofijam, v katerih je skupno 3810 duhovnikov in 454 bogoslovcev, ki se pripravljajo za duhovniški poklic.

Policijska parada pred Mussolinijem

V okviru fašističnega slavlja ob 10letnici pohoda nad Rim se je postavila rimska policija v parado pred Mussolinijem. Policisti so nastopili s svojimi psi.

„Cvetlični zaklad“

Tujec, ki čita pogrebne oglase v stokholmskih dnevnikih, se vedno čudi besedam: »Ne pozabite na cvetlični zaklad«. To pomeni v prevodu na naš jezik, da želijo sorodniki namesto cvetk milodare. Ta posebna oblika dobrodelnosti je na švedskem zelo priljubljena. Cvetlični zaklad je dobil n. pr. pri pogrebu Ivana Krägerja 3750 švedskih kron. Zgradil je do sedaj za te prispevke osem velikih hiš, ki nudijo udobna stanovanja 1000 manj premožnim najemnikom. Zaklad je ustanovila Alma Hedina, sestra znanega raziskovalca Mongolije, Sven Hedina. »Cvetlične hiše« so jako udobne in zahtevajo zelo nizko stanarino. Vsaka hiša ima posebno zdravniško brezplačno ambulanco, parno kopel, skupno veliko pralnico in čitalnico. V prtičju vsake hiše so nameščene trgovine, ki prodajajo kruh, meso, obleko itd. bolj poceni kakor ostali trgovci v mestu. Vse hiše so zvezane po podzemeljskih hodnikih. Slednji vodijo na veliko dvorišče, kjer stoji sredi parka restavracija. Obed stane samo eno krono. Pripomniti je, da nimajo »cvetlične hiše« naloge hiralnice. Stanovanja dobivajo mali uradniki, obrtniki in druge stranke s celoletnimi dohodki, ki ne smejo presegati 2400 švedskih kron.

Prvi avtomobili

V tridesetih letih preteklega stoletja je imela Anglija prvi avtobusni promet. To so bili parni avtomobili, ki so vozili nad dvajset oseb. Proti njim pa so nastopili kočijaži, ker so se bali konkurence in kmetije, ker so mislili, da bo padla cena njihovim konjem, pa končno tudi lastniki prvih železnic. In res, avtomobilski promet so onemogočili na ta način, da je parlament prinesel zakon, po katerem ne smejo avtomobili hitreje voziti kot 4 km na uro, a 50 metrov pred avtomobilom mora nekdo vihteti 3 rdeče zastave z napisom: »Pazite! Umaknite se!« Ta zakon je živel polnih 60 let!

Država brez gramofona

Po vseh krajih sveta se je razširil gramofon kot najčistše razvedrilno sredstvo; posebno med ženskami je priljubljen, ker jim med delom igra prijetne pesmi in glasbene komade. Je pa v Aziji država, kjer se gramofon ne sliši. To je arabska država Jemen, kjer je pod zakonom prepovedano igranje na gramofon.

Anekdota

Ko je Henrik IV. dajal nekemu plemiču red svetega Duha, je plemič po takratnem običaju izgovoril evangelijske besede: »Gospod, nisem vreden...« »Vem, da nisi,« je odgovoril kralj, »toda tvoj strie me je prosil...«

Znamke v boju proti jetiki

Francoska poštna uprava je dala v promet znamke, katerih namen je, boriti se proti jetiki. Ves denar, ki ga bodo prinesle prodane znamke, se bo porabil izključno za boj proti jetiki.

Zakaj je konvertiral?

Pred letom je prestopil jacobinski nadškof Ivanios v katoliško cerkev. Takoj so mu sledili ostali sobratje: 2 jacobinska škofa, 19 jacobinskih menihov in 13 sestra. Nadškof Ivanios je obdržal svoj nadškofovski čin (seveda ga je papež prej po katoliških obredih posvetil). Neki dopisnik ga je vprašal za motiv konverzije.

Njegovi študiji in opazovanja so ga opozorila, da je katoliška cerkev edina ustanova, ki se je v preteklosti uspešno uprla propadanju in ki se bo tudi v bodoče vzdržala kot božja ustanova. — Izvor in zgodovina katoliške cerkve, posebno pa njeno socialno delo in življenje starih in modernih svetnikov, vse to ga je vabilo. Misel, da je cerkev živ organ Kristusov, v katerem najdemo vsi prevaranci, bogoskaltelji, reveži in bogatini prijazno roko in globoko vsečloveško razumevanje, ga je zmerom bolj priklopala h Kristusovi cerkvi. Saj ona edina povsem odgovarja namenu, za katerega je Bog postal človek, to je, rešenju duš in družbe... Prepričan je, da vse različne vere izven katolicizma niso zmožne doseči smotera, zaradi katerega je Kristus ustanovil cerkev. Onstran vseh narodov, ras in gospodarskih moči se svetli edina mednarodna cerkev, ki stoji nad vsemi osebnimi, narodnimi in državnimi interesi. Ta vzdržuje ravnotežje med avtoriteto in poslušnostjo, med razumom in vero, med individualno svobodo in socialnimi dolžnostmi... To je orjaška ustanova, ki je človek ne bo mogel omajati!

Smešnice

»Mama, ali smem iti pogledat zvezdo, ki ima rep?«

»Dobro, samo ne pridi ji preblizu!«

»Zena: »No, kako je bilo na gostiji?«

Mož: »E, ko bi bila juha tako slana kot vino, a vino tako staro kot gos, a gos tako debela kot gospodinja — bi bilo morebiti dobro...«

Učitelj: »No, Janezek, kaj je z gosko, katero mi je mislil poslati tvoj oče?«

Janezek: »Zdi se mi, da je ozdravela in začela znova zobati...«

»Ali bi mi znal povedati, kakšne spremembe so se v zadnjih letih zgodile na tej evropski karti?«

»Vem, gospod učitelj, dvakrat smo jo prebarvali.«

Lorna Doone

Roman iz Exmoora

Takoj nato so se prikazali iz grmovja trije moški obrabi in tri strelna cevi, da mi je kri zastala v žilah.

»Nekdo je sekal les tukaj,« je izpregovoril Karver Doone, ki sem ga mahoma prepoznal po glasu. »Splezaj po strmini, Karli, in poglej okoli sebe. Nobene priče ne rabimo pri svojem opravilu.«

»Pomagati mi morata,« je odvrnil krasni Doonski mladeč, ki sem ga pred kratkim videl ponoči pri kartanju; »Sam se ne morem povzpeti navkreber, tako hudičevsko je strmo.«

»Nesmiselno, neki kmet je tukaj nabiral suhljad in je že zdavnaj odšel domov,« se je oglašil Marwood Wichelaise, ki je bil na moje presenečenje tretji možakar. »Saj je vsepovsod sama praznina, niti zajec se ne bi mogel tukaj skriti.«

»Baron ima prav,« je menil Karli, »nikogar ni tu; ubogi hudič je lahko vesel, da je tako zgodaj prišel na delo.«

»Pri nas pravijo: kjer je človek, tam mora biti tudi pes,« je dejal mladi Wichelaise. »Kdor dela v šumi, mora prignati s seboj svojega psa, da plaši gozdne škrate.«

»Na tej kmetiji živijo neki mlad dolgin, s katerim moram danes ali jutri obračunati,« je zamrmral Karver Doone. »V srcu nosi prekleto sovraštvo do nas, ker smo mu ubili očeta. Zadnjo zimo je odpotoval v London, da bi pripeljal biriče nad nas. In nedavno je bil zopet tam, bržkone v kaki izdajalski zadevi.«

»Oh, menda imaš v mislih onega bedastega Johna Ridda, onega pretegnjenega coklarja,« je vzkliknil baron. »Verjamim mi, v tem človeku ni

nič izdajalskega, za kaj takega ima premalo soli v glavi. Toda močan je ko bik in tudi neumen ko bik, pa strasten rokoborec.«

»Prvič ko ga zalotim, mu poženem kroglo v glavo, če nima nič drugega v njej,« je dejal Karver in se zlobno namrdnil.

»Nesmiselno, glavar, tega ti ne dovolim, so Solca sva si bila in zalo sestro ima. Njegov ujec je pa povsem drugačnega kova in mnogo nevarnejši.«

»Bomo videli, dečko, bomo videli,« je mrmral Karver v svojo črno brado, »kdor je meni napoti, naj se le pazi. Toda podvzajamo se, da bomo stili kačji glavo, preden nam jo popiha.«

»Ne boj se, glavar,« je vzkliknil Karli ošabno, »nič se nam ne mudi, zapisan je smrti še to uro! Moja krogla mu bo poslednje olje.«

»Meni je prav, da prevzamem ti to opravilo,« je opomnil baron, ko so jo zavili ob plotu naprej; »jaz se rajši zgrabim z nasprotnikom odkrito in ne prežim rad nanj iz zasede.«

Več nisem mogel razločiti, kajti med nami je bila gosta ograja. Najpomnetneje bi bil storil, ko bi se bil skril v grmovje. Toda jeza na Karverja in radovednost, kaj pač vleče barona Marwooda, da se družijo s temi zlikovci, pa tudi sočutje do neznanega žrtve, ki so nanjo prežali, me je sklenilo, da nisem slusal glasu pameti.

S sekiro v roki sem polahko zdrknul v strugo potoka, ki je tekel tostran plotu, medtem, ko so oni trije stopali po jarku onstran ograje, tako blizu, da sem razločil, kako jim šumi suho listje pod nogami. Ko sem dospel na prosto, kjer se je potok ločil od gozda, sem se skril v visoko praprotno za jelševjem in sem prosil Boga, da bi šli razbojniki naravnost naprej, kajti če bi se bili obrnili na desno, bi bilo po meni. Zda se se ustavili in trenotek nato bi bil že lahko imel kroglo v glavi.

Toda kaj sem storil v tem groznem položaju, ko sem gledal smrti iz oči v oči? Štel sem nitke pajčevine nad seboj in mrtve muhe, ki so visele v njej.

»To je dobra točka,« je izpregovoril Karver; »s tega mesta ga lahko vzamemo na muho, kadar prijezdi z griča. Postavite se za plot.«

»Kaj pa misliš, glavar, tu smo mnogo predaleč od ceste; lahko se že znoči, preden pridirja od Slokomslada; tam jo zavije na levo na stezo, ki drži do brega, kjer ga čaka čoln. Saj sem ga ponoči tolikokrat sledil in vem dobro za njegovo pot. Mar naj je ves moj trud zaman?«

»No, dobro, vodi nas tedaj. Toda s svojim življenjem nam jamčiš za uspeh.«

Slišal sem, kako so plezali po skalovitem pobočju, in ko sem previdno pokukal skozi živo mejo, sem videl, da so morilec stopili v goščavo, mimo katere je Jeremija Stickleles slednji večer jezdil. Sedaj mi je bilo jasno, koga nameravajo napasti, in hkratu sem sprevidel, da je samo ena pot za rešitev kraljevskega sla. Moral bi se na vso moč podvzati okoli gore, potem pa poskusiti priti preko skalovja in reke na cesto iz Slokomslada ter pravočasno obvestiti Sticklelesa glede proteče mu nevarnosti.

Takoj sem jo mahnil na pot in je rezal naprej, da mi je sapa pobajala. Vsak trenotek me je obhajal strah, da bom slišal odmev morilskih strellov iz doline, in ko sem plezal po strmini, sem se ob sirove, ostre čeri močno opraskal in si raztrgal obleko. Ko sem prebredel potok Bagworthy, sem se pričel vzpenjati navkreber. Srce mi je tolklo kakor kladivo. Nekaj minut pozneje sem že planil proti Sticklelesovemu konju in ga zgrabil za uздо, da mi je jahač nastavljal na sence svoje veliko pištolo. To je bil najstrašnejši trenutek zame.

»Jeremija,« sem zasopihal proti njemu s skrajnim naporom, loveč sapo, kajti tekel sem hitreje kakor katerikoli konj.

»Baš o pravem času si se oglašil, John Ridd,« je vzkliknil jezdec in držal pištolo še vedno proti meni, »čeprav bi te po tvoji visokosti moral prepoznati. Kaj pa delaš tukaj, za božjo voljo?«

»Prišel sem, da ti rešim življenje. Rotim te, ne jezdi naprej! V grmovju prežijo nate trije možakarji z dolgimi puškami.«

»Ha! Ze zdavnaj sem slutil, da me zasledujejo. Zato sem tako naglo zgrabil za pištolo. Pojdi z menoj za tale ovine in kakor hitro prideš do sapa, mi boš pripovedoval dalje. Saj ti je malone duša ušla iz telesa. Zda bi te lahko položil na tla.« Stickleles je bil nenavadno pogumen in hladnokrven človek, sicer mu ne bi bili poverili tako nevarne naloge; toda vključ temu je ves drgetal, ko je zvedel, kakšna nevarnost mu je pretila. Iz lahko umljivih vzrokov sem mu zamočlal, da poznam njegove sovražnike.

»Naj me čakajo v zasedi, dokler jim drago,« je dejal sel po kratkem premišljevanju. »Saj nimam s seboj svojih strelcev, a midva bi bila težko kos trem oboroženim Doonom. No, obžalovali bodo ta nameravani umor! Zda bom napadel njihovo gnezdo prej, nego sem ga nameraval. Podaj mi roko, junaški John! Odpusti mi, da sem bil zadnji čas tako hladan do tebe; posihmal si bova prijatelja na veke. Nemara ti bo v viharnih časih, ki jim gremo naproti, kedaj v prid, da si mi izkazal svojo uslugo.«

Pri teh besedah mi je prijateljsko stisnil roko in je nato v drugi smeri odjezdil naprej. Rado veden sem bil, kako dolgo bodo razbojniki še prežali v zasedi, toda glad me je prisilil, da sem tudi jaz krenil domov.

Rektorat univerze Kralja Aleksandra Prvega sporoča, da je umrl gospod

dr. Karel Hinterlechner

redni univ. profesor in prodekan tehnične fakultete, bivši rektor ljubljanske univerze, bivši dekan tehnične fakultete, član češke akademije znanosti, dopisni član prirodoslovnega društva v Pragi, član geološkega drž. zavoda v Pragi in „Geolog. Bundesanstalt“ na Dunaju.

Bil je med glavnimi organizatorji ob ustanovitvi naše univerze, ki ga bo imela v častnem spominu!

V Ljubljani, dne 26. oktobra 1932.

Profesorski zbor tehnične fakultete univerze kralja Aleksandra Prvega v Ljubljani sporoča, da je umrl gospod
redni univerzitetni profesor

dr. Karel Hinterlechner

prodekan tehnične fakultete, predstojnik mineraloško-petrografskega instituta, član češke akademije znanosti, dopisni član prirodoslovnega društva v Pragi, član geološkega državnega zavoda v Pragi ter „Geolog. Bundesanstalt“ na Dunaju.

Svojemu odličnemu kolegi ohrani profesorski zbor trajen in časten spomin.

Ljubljana, 26. oktobra 1932.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petilna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

CENJENE DAME!

Ako hočete imeti za jesen ali zimo eleganten in trpežen plašč za nizko ceno, boste istega najlažje izbrale v konfekcijskem oddelku tvrdke

F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

kjer se izdelujejo plašči v lastnem ateljeju po prvostnih pariških modelih. Ogled brezobvezno.

Vajenci

Učenka

stanujoča v Ljubljani se sprejme v modno trgovino. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 15.526. (v)

Službe iščejo

Vrtnar

oženjen, pošten, išče v Ljubljani takoj mesto hišnika — z vrtom ali malim stanovanjem. Sent-peterska 81, dvorišče. (a)

Boljša dekle

staro 20 let, vešča vseh gospodinjstvih poslov, gre v službo k družini do treh oseb. Ljubi deco. Najraje izven dravske banovine. Ponudbe pod šifro »777« št. 15.533 na upravo »Slovenca«. (a)

Pouk

Učni tečaji

francoščine, angleščine, nemščine, ruščine, italijanščine. Uspeh jamčen. Miklošičeva cesta 7/II. — od 18 do 20. (u)

Krojna šola

šmartska 24 (Viadukt), daje redni pouk krojenja damskih garderobe — ne samo šiviljam, ampak tudi skrbnim gospodinjam, da lahko potrebno skrojijo in zašijejo same. Vpisovanje vsak dan od 9—12 dopoldne, tudi za večerni tečaj. (u)

Denar

Vrednostne papirje

vseh vrst, tu- in inozemske, obveznice, založnice, srečke in hranilne knjižice vseh denarnih zavodov kupujemo in prodajamo. M. Jankole, komanditna družba, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II. Telefon 30-52. (d)

Iščem kapital na 50%

za patentiranje velike svetovne iznajdbe ali pristop na 50%. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Velik zaslužek«. (d)

Posojila

od 100.000 do 5.000.000 Din iščemo za l. hipoteke — eventualno tudi v hranilnih knjižicah. Cenjene ponudbe na: M. Jankole, komanditna družba — Ljubljana, Selenburgova ul. 6/II. Telefon 30-52. d

Dijaki

Dva dijaka

sprejem na stanovanje takoj. Sv. Petra cesta 46. (D)

Stanovanja

IŠČEJO:

Dvosobno stanovanje s pritliklinami, Spodnja Šiška, iščem za december. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Stanovanje« št. 15.528. (c)

ODDAJO:

Stanovanje

lepo, dvosobno, se odda s 1. novembrom v Levstikovih ulici 21, pritličje. (c)

Krasno stanovanje

dve sobi, kopalnica, veranda, oddam 1. novembra. Ogledati od 10 naprej: Einšpillerjeva 25 — Bežigrad. (c)

Dve lepi stanovanji

dveh sob s pritliklinami v Kosezah 33, se s 1. novembrom oddasta. Pojasnila v advokatski pisarni Gosposka ulica 3/L. (c)

Za 350 Din

oddam zelo lepo dvosobno stanovanje blizu tramvaja v Udmatu z novembrom ali decembrom. Naslov pove upravo »Slovenca« št. 15.527. (c)

Prazna soba

lepa, se odda. Zakotnik, Podrožnik, c. III št. 31. s

Sobico

oddam gospodinjci. Resljeva cesta 26. (s)

Lepa soba

se odda. Slomškova 14, pritličje, desno. (s)

Vnajem

ODDAJO:

Dva lokala

zelo primerna za trgovino ali pisarno, v novi hiši, vogal Resljeve in Slomškove ulice, se takoj oddasta. Poizve se istotam. (n)

Poizvedbe

Dotični

na videz znani gospod, ki je včeraj popoldne našel pred postajo električne železnice Privoz, denarnico s ključem, pisnom in robcem, se naproša, da prinese vse to proti nagradi na naslov, ki je na kuverti, ali na upravo »Slovenca«. (e)

Posvetva

Doben oglas v »Slovenca« posvetvo ti hitro prodaj; če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Mlekarna

dobro idoča — se odda. Sv. Petra cesta 46. (p)

Trgovino

z mešanim blagom in koncesijo iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trgovina« št. 15.529. (p)

Trgovina

z mešanim blagom, v industrijskem kraju, skupaj z malo zalogo, takoj na prodaj. Vprašati pod zn. »Trgovina 200« št. 15.530 v upravi »Slovenca«. (p)

Več stavbnih parcel

ob tramvajski progi prodam. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gorenjska stran« 15.551. (p)

Prodaj hišo

Poizve se v Rožni dolini, c. IV št. 4 v trgovini. (p)

Enodružinska hiša

z velikim vrtom naprodaj. Tudi na hranilno knjižo. Horvat, Gubčeva ul. 45, Pobrežje, Maribor. (p)

Enodružinska hiša

novozidana, 2 sobi, kuhinja, predsoba, elektrika, lep vrt, naprodaj. Delavska ulica št. 7. Pobrežje pri Mariboru. (p)

Kupimo

Zlato

(staro zlatino) kupujemo. M. Jankole, komanditna družba, Ljubljana, Selenburgova 6/II. Telefon št. 30-52. (k)

Bukova drva

cepane, kupim več vagonov. — Ponudbe na Leo Krasser, Studenci, Pekerska cesta 7, Maribor. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

JABOLKA

kupim — cele vagone. Goldprimene, mošanske, bonavke in druga. Maks Plauc, Maribor, Koroška cesta št. 3. (k)

Suhe gobe

ponudite tvrdki

FRAN POGAČNIK Ljubljana, Dunajska c. 67

Auto-motor

Motorno kolo

znamke B. S. A., 2 cilindra, s prikolicco, 7.70 HP, ugodno naprodaj; tudi na hranilno knjižo. — Naslov v upravi »Slovenca« Maribor. (f)

— z malimi oglašji v »Slovenca«!

Kdor išče družabnika, kdor hoče kaj vzeti v najem ali dati v najem, kupiti ali prodati, posoditi, zamenjati ali sprejeti koga v službo, najde vse, kar išče, z malimi oglašji v »Slovenca«!

Zivali

Nemški bokser

dve leti star, dober čuvaj, naprodaj v Domžalah pri Juvan & Oberwalder. (f)

Prodamo

Če avto svoj stari prodajalč al' motorja bi znebil se rad, brž kupcev ti mnogo prižene Slovenčev najmanjši inerat

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela. po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg. (f)

Otroški voziček

lep, ponikljan, malo rabljen, prodam za 350 Din. Tavčarjeva ulica št. 13, pritličje, levo. (l)

STAJERSKA JABOLKA

prispela. Prodaja

Gospodarska zveza v Ljubljani

Po nizki ceni naprodaj:

Dobro ohranjeni spalnici, moderna in navadna ter šivalni stroj »Singer« — nov, pogreznjiv. Sv. Petra cesta 27, pritličje. (l)

Od Maribora do Devdelije

potrjuje veliko več kot 13.000 dose-danjih kupcev, da je

Zephir-peč

nenadkriljiva v

štednji

higijeni

udobnosti

trajnosti

Proizvod »Zephir« d. d., Subotica

Samoprodaja:

za Ljubljano: Venčeslav Breznik
za Celje: D. Rakusch
za Maribor: Pinter & Lenard

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša dobra mati, tašča in stara mati, gospa

Štefanija Šulek

posestnica

dne 23. oktobra ob 23 mirno v Gospodu zaspala. Pogreb blage pokojnice se je vršil v sredo 26. oktobra ob 9 iz hiše žalosti na pokopališče na Humu. Frankovci, dne 26. oktobra 1932.

ZALUJOČI OTROCI IN OSTALI

Konfekcija — moda!

Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (l)

Nogavice, rokavice, robce, perilo, torbice, kravate

nizke cene, samo pri

PETELINC-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

»Valvasor« naprodaj!

Ugodni plačilni pogoji. Naslov v upravi »Slovenca« št. 15.518. (l)

115 Din

1 m³ žaganih bukovih drv, prvovrstnih, franko hiša, nudi Velepič, Sv. Jerneja cesta 25. Telefon 27-08. (t)

Koruzo za krmo

oddaja najceneje veletrgovina šita in moke A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Obrt

Wallet Express

kemična čistilnica, Vam za mal denar očisti, zlika, pošlje vašo staro garderobo, da izgleda kot nova. Šmartinska cesta 24 (Viadukt). (t)

Trboveljski premoq.

suha drva, angleški hoks dobavljiva na dom

KURIVO d. z. o. z.

Dunajska cesta št. 33
Telefon 34-34

Inserati

v »Slovenca«

imajo največji uspeh

Ali ste že poravnali naročnino?

DENAR

najbolje naložiš

če kupiš slamoreznicu in druge poljedelske stroje, plug, brano, kotle za krmo in žganjekuho, vodovodne cevi in črpalke za vodo in gnojnice, kuhinjsko posodo, čebelarke potrebščine in vso drugo železnino pri tvrdki

Fr. Stupica

monopolna zaloga razstreljiv

Ljubljana, Gosposvetska cesta 1

Pri oslabljenju živcev

se rabi fiziološki ekstrakt »Kalefluid« iz žlez močnih in zdravih živali. Brezplačno se pošlje podroben opis. Zahtevajte ga! Beograd, Kralja Milana 15, Miloš Marković. »Kalefluid« se prodaja v lekarnah in drogerijah. Odobreno po min. soc. pol. in narodnega zdravja. S br. 5300 z dne 28. marca 1932.

S tužnim srcem sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš nad vse ljubljani sinček in brat

DANILO

učenec III. razreda ljudske šole

in se preselil v nebeško domovino med nebeške krilatce.

Pogreb bo danes 27. oktobra ob 16.15 iz mrtvašnice na franciskansko pokopališče.

Maribor, dne 26. oktobra 1932.

ZALUJOČA RODBINA JAKI.

POZOR!

Pristna belokranjska vina

toči na debelo

vinarska zadruga »Belokranjska klet«

Spodnja Šiška, Gasilska cesta 3

Ljubljana

Fran Milčinski v grobu

Ljubljana, 26. okt.

Z globoko žalostjo v srcih je med turobnim zvonenjem spremljala danes ob pol 4 popoldne velika množica ljudi tako priljubljenega Frana Milčinskega, na njegovi zadnji poti. Pogreb velikega pisatelja in socialnega sodnika je bil iz mrtvašnice Leonišča na pokopališče k Sv. Križu. Na njegovi zadnji poti so počastili spomin Milčinskega mnogi odličniki, posebno pa mladina, ki jo je pokojnik toliko ljubil. Pri mrtvašnici so ljubljanski pevci pod vodstvom prof. Juvanca zapeli žalostinko »Vigred se povrne«, nakar se je razvil žalni sprevod.

Za žalno zastavo in za križem je šla najprej mladina, tako gojenci Marijaniša in gojenke Lichtenurne, dalje po en razred od vsake ljubljanske šole in dijakinja ženske realne gimnazije z vsem profesorskim zborom. Pred krsto je bil tudi voz številnih vencev, ki so jih darovali sorodniki, prijatelji in znanci pokojnika, društvo »Pravniki« in UJNZR. Za žalujocih sorodniki se je najprej razvila dolga vrsta zastopnikov, tako sodišča, med katerimi omenjamo predsednika višjega sodišča v. p. dr. Rogino ter sedanjega predsednika dr. Vrančiča, skoraj celoten sodniški zbor ljubljanskega sodišča, uradniki in poduradniki sodišča in jetnišnice, ki so vsi globoko spoštovali pokojnika in njegovo delo. V sprevodu so šli dalje tudi skoraj vsi ljubljanski odvetniki s predsednikom dr. Zirovnikom in dr. Ravničarjem na čelu. Tudi drugi juristi so bili zastopani v zelo častnem številu. Mestno občno je zastopal podžupan prof. Jarc in številni občinski svetniki. Slovensko Matice je zastopal dr. Lončar, v sprevodu pa so šli poleg njega tudi številni slovenski leposlovci in javni delavci. Prosvetno zvezo, oziroma Radio-Ljubljana, sta zastopala predsednik dr. Mohorič in tajnik Zor. Narodno gledališče sta zastopala ravnatelj Golja in dr. Polič. Zbornico za TOI dr. Plessa, zastopane so bile tudi druge organizacije in korporacije. Sprevod so spremljale žalostinke, ki jih je svirala godba »Sloges«.

Pred viaduktom so pevci zapeli žalostinko »Blagor mu...« Ves čas je šel sprevod skozi špalir, ki ga je tvorilo zelo številno občinstvo.

V cerkvi na pokopališču je opravil cerkvene obrede, kakor tudi pozneje pri grobnici, lazarist a. Savelj ob asistenciji. Pevci pa so v cerkvi zapeli »Uslihi nas, Gospode«.

Pokopališče je bilo že zavito v mrak, ko so med lhtenjem sorodnikov in ginjenju vsega občinstva položili v rodbinsko grobnico Krejčijevih krsto s truplom Milčinskega.

Nad krsto je govoril nepozabnemu pokojniku v slovo predsednik Slovenske Matice dr. Lončar. Po njegovem govoru so zapeli pevci pod vodstvom g. Premiča »Spomlad«. Z grenkim žuvstvom v prsih se je množica razhajala: Milčinskega, tega dobrega, tega velikega človeka in pisatelja ni več...

Kaj je novega v Ljubljani?

Domači proizvođači sukna za moška oblačila, volne in volnenih odevi, ki si jih lahko nabavite po tovarniških najnižjih cenah v naši detajlni prodajalni

TEOKAROVIC - Gradišče 4

Neobvezno si oglejte zalogo, da se prepričate o kvalitetah, ki dosegajo najboljšo inozemsko izdelke, če so tudi do 50% ceneje od sedanjih.

Celje

Se o kinu. Včerajšnji »Slovenec« je poročal o prošnji celjskega Kat. prosv. društva, ki jo je napravilo na bansko upravo, da bi dobilo koncesijo za poučni kino, katere prošnja pa je bila odbita z motivacijo, da ni lokalne potrebe, ker ima Celje že itak svoj kino. Zvedeli smo sedaj še naslednje: Je bila odbita ta prošnja, je KPD napravilo na bansko upravo 25. julija 1931 prošnjo za potujoči kino, od katerega bi imela korist vsa širša celjska okolica. Ker prošnja je ni bila rešena, je KPD v Celju urgiralo 25. januarja 1932 na bansko upravo, da bi bila prošnja že enkrat rešena, toda na prošnjo in urgenco ni še do danes nobene odgovora. Zato smo se danes spet obrnili na bansko upravo, da bi bila prošnja že enkrat rešena, toda na prošnjo in urgenco ni še do danes nobene odgovora. Zato smo se danes spet obrnili na bansko upravo, da bi bila prošnja že enkrat rešena, toda na prošnjo in urgenco ni še do danes nobene odgovora.

Cudno se nam zdi tudi, da o novem kinopodjetju še ni nič razpravljalo celjski mestni obč. svet, ki bi se kakor v prejšnjem slučaju moral izreči za ali proti lokalni potrebi.

Sestanek gledališke družine KPD. Na pe-

kovem sestanku gledališke družine KPD bo pre-

dal tovariš Jurač o gledališču v Nemčiji. Na se-

stanku bo tudi podana kritika zadnje gledališke

predstave, Molierovega »Skopuh«. Zato vsi člani

in članice, udeležite se sestanka polnoštevilno.

ABONENTI

SE SPREJEMAJO.

HOTEL »UNION« - CELJE

Kaj je nabiralna akcija pripravila za zimo brezposelnim in revežem. Pred dobrimi 14 dnevi je nabiralna akcija zbirala po mestu in okolici razna ponošena oblačila, perilo in obutev. Akcija je bila dobro zamišljena in organizirana. Celjani so se klicu po večini zelo lepo odzvali. Nabranih je bilo nepričakovano veliko darov, danes ima pa že nabiralna akcija točen pregled vsega, kar so dobri ljudje darovali za tiste, ki bodo pozimi poleg drugega pogrešali tudi potrebne oblike in obutev. V skladišču nabiralne akcije v hiši tukajšnjega pokojniškega zavoda je kakor v kakšnem oblačilnem bazarju. Napravljeni so bili posebni predali, kjer so sedaj urejeni vsi predmeti, ki so bili nabrani. Nekateri so darovali celo odevje in preproge. Večina oblek in perila se nahaja v zelo dobrem stanju, a v kolikor je kaj potrebno popravila (kakor n. pr. nekaj parov čevljev), se bo zaposlilo nekaj brezposelnih, da bodo te predmete zakrpal. Pomožna akcija je z uspehom nabiralna akcija popolnoma zadovoljna in bo slično akcijo bržkone organizirala vsako leto, saj je to najlepša pot, da vsi delujejo, kadar gre za pomoč potrebnim. Nabiralni odbor se v imenu bednih kar najlepše zahvaljuje vsem darovalcem in vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli, da je akcija tako lepo uselala.

Smrtna nesreča v Malem grabnu

Ljubljana, 26. oktobra.

V Trnovem se je snoči pripetila nesreča, ki je zahtevala življenje mladega dekleta, 18 letne Vide Glavanove, doma iz Boštanj in služkinje pri Steinerjevih. Vida je šla v mraku k Malemu grabnu prati perilo. Čez nekaj časa pa so prišle tja tudi neke ženske, ki so opazile, da je na bregu pač velik kup perila, nikjer pa perice. Po perilu so spoznale, da je morala biti pri potoku Vida. Domači in sosedje so pričeli Video iskati, nikjer pa je niso mogli najti. Danes ob pol 1 popoldne pa so našli njeno truplo v Malem grabnu, približno kakšnih sto korakov daleč od kraja, kjer je padla v vodo in utonila. Slučaj je preiskala policijska komisija, ki je ugotovila, da gre nedvomno za nesrečo in ne za samomor ali celo za zločin. Krikov na pomoč ni nihče slišal. Morda je dekletu prišlo slabo ter je v omedlevici padla v vodo, ki jo je pogoltnila. Pokojnica je bila prično dekle in je njena smrt vzbudila splošno obžalovanje.

Kaj bo danes?

Drama: Ob 15: »Zločin in kaznen«. Dijaška predstava po znanih cenah.

Opera: Ob 20: »Fra Diavolo«. Red D. Salezijanski mladinski dom: Ob 8. II. prosv. večer. G. prof. Janko Mlakar predava o Severnih apeniških alpah.

Nočno službo imajo lekarne: Mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in mr. Hočevar, Celovška cesta 34.

Dobro in po nizki ceni, to za nas nekaj pomeni! Slamiča naj Bog obvarje, ker za male dá denarje!

● Za slavnostni koncert, ki se vrši v proslavo češkoslovanskega narodnega praznika jutri, v petek 28. t. m. ob 20 v veliki Unionski dvorani, vlada med našim občinstvom veliko zanimanje. Opozorjamo, da so sedeži v predprodaji v Matični knjigarni. Na razpolago so še sedeži po 10. 8 in 6 Din, stojišča po 2 in 1 Din. Vse točke so zvezte iz češke literature. Slavnostni govor bo imel predsednik Češkoslov.-jugoslovanske lige, g. dr. Egon Stare. Kot solista nastopita Jelena Holečková, koncertna pevka iz Prage (sopran), Čenek Seidbauer (felo) ter pomnoženi operni orkester pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Sopranistko in čelisto spremlja na klavirju g. Heribert Svetel. Opozorjamo na točen zavežek.

● Trd zaslužek mladine. Beda in kriza se poznata povsod. Se nikoli nobeno leto ni bilo na pokopališču na pr. toliko mladine, ki se ponuja obiskovalcem za čiščenje grobov, za dovažanje peska, za donajanje vode in cvetlic, kakor letos. Otroci te ustavljajo že skoraj pri viaduktu in se ti priporočajo za zaslužek. Med njimi je prav ostra konkurenca in ti radi popravijo grob za mal denar, vesili, da si zaslužijo vsaj nekaj dinarjev.

● Pri požaru se ponesrečil. Ljubljanski reševalni avto je danes prevzel in prepeljal v bolnišnico 39letnega Karla Pečnika, brezposelnega delavca iz Kočevja. Pečnika je poslala ob požaru kočevska občina z avtom po gasilce. Pečnik pa je padel z avta na trebuh in dobil nevarne notranje poškodbe.

● Pumparce, obleke, trenchcoat najceneje A. Presker, Sv. Petra cesta 14.

Ptuj

Nesreče in nezgode. Terezija Velikonja, natakarka v gostilni »Judennade« v Ptuj, je padla po stopnicah in si zlomila desno nogo pod gleženj. — Franc Rajhi, 14-letni sin viničarja iz Slamnjske pri Lutomeru, je pri prenašanju grozda padel iz stiskalnice in si zlomil desno nogo pod kolonom. — Rezika Kovačič, posestnica v Cirkovcah, se je pri četvi ajde nabodla na desno nogo in zanemarljavo rano tako, da je nastopilo zastupljenje krvi. Njeno stanje je nevarno. — Huda nesreča se je pripetila Stefanu Breclju, posestniku iz Podloža, občina Ptujška gora, ko je vozil drva. Radi avtomobila so se mu konji splašali, padel je z voza pod prednje kolo, ki mu je razmesarilo glavo in ga grozovito poškodovalo. Njegovo stanje je zelo nevarno. Vsi navedeni ponesrečenci so bili prepeljani v ptujsko bolnišnico. — Zverinski napad je izvršilo 6 ponočnjakov na Jožeta Znidariča, posestnika v Mezgovcih. Prematili so ga s koli in noži, da je obležal v mlaki krvi. Po celnem telesu ima težke poškodbe, zlomljeno ima tudi levo roko in globoke vbojdlave v pleča. Prepeljali so ga v bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno. Uvedena je preiskava, da se izsledijo napadalci.

Trbovlje

Vlomi. V sredo ponoči je bilo vlomljeno v trafiko, ki jo ima vdova Kušar, poleg drogerije Sanitas. Vlomilci so prišli od zadaj skozi okno, ki ni bilo zamreženo. Poleg razbitega okna in mizice, ima Kušarjeva še okoli 1000 Din škode. Bila je neprevdina, da je pustila v trafiki denarja okoli 600 Din — bil je sam drobiž. Razen tega so ji odnesli še cigarete — večina boljše vrste — za okoli 400 Din. Vse to je za Kušarjevo, ki s trafiko preživlja sebe in družino težek udarec. Isto noč so tatovi obiskali tudi Završkoovo gostilno. Sumi se, da so se dali zvečer zapreti v hišo, ker ni bilo nič s silo odprto, ampak vsa vrata odklenjena, ker so bili ključji v njih od znotraj. Ker v pritličju nihče ne stanuje, so lahko vse pregledali v kleti in gostilniških prostorih. Odnesli so klobas, cigarete in nekaj drobiža, koliko pa je vina zmanjkalo, pa ni mogoče dognati. Prejšnji teden so bili poskušeni vlomi v mesnico Forte Jožeta in barako Žužutove, a so bili pravočasno odgnani. Sum pada na številne brezposelne, ki še od drugod prihajajo v Trbovlje. Izvršene so bile tudi že aretacije, a bo med tolikim številom ljudi težko izslediti prave krivce. Med pravimi in potrebnimi brezposelnimi je tudi cela vrsta delomrncev, ki skušajo ali z lepa ali z grda na račun drugih živeti in s tem kvarno vplivajo na druge. Zato je nujno, da se napravi red med resničnimi potrebnimi brezposelnimi in med onimi, ki jim je brezposelnost samo plašč v dosego njih temnih namenov.

Poizvedovanje

Rdeča otroška copatka je bila zgubljena od magistrata do Sv. Petra c. Najditelja prosim, naj jo odda v upravo »Slovenec«.

Svežo, čisto polt in bele, mehke roke

dobite z redno uporabo

NIVEA-CREME

Obraz in roke do be svežo, nežno polt, če jih nadrgnete in na lahko masirate redno zvečer in predno se podaste na prosto z Nivea-creme Nivea-creme nadomešča potom eucerita maščobo kože, ki se je izgubila in hrani ter jača na ta način likvo, aktivira delovanje celic, tako da postane koža zopet čista, mehka, gladka in mladostno sveža.

lugosl. P. BEIERSDORF & CO d.s.o.j. MARIBOR

Gregorčičeva ul. 24

Maribor

Praznik Kristusa Kralja v Mariboru

Maribor, 26. oktobra.

Na pobudo in pod vodstvom tajništva K. A. v Mariboru se bo praznoval praznik Kristusa Kralja letos v Mariboru zelo slovesno. Praznovanje se bo vršilo v znamenju notranje preroditve in mogočne zunanje manifestacije, kakor se to za ta praznik, ki je za katoliški svet najpomembnejši, spodobi.

V nedeljo zjutraj ob 6 bo v stolnici skupno sv. obhajilo članov in članice vseh katoliških društev v Mariboru. Posebej je povabilo tajništvo: Kat. akad. starejšinstvo, Akad. kongregacije, druge Marijine družbe, Kat. Omladino, Kršč. žensko zvezo, Poselsko zvezo, Fantovsko okrožje, Jug. strokovno organizacijo in Ljudski oder.

Ob pol 10 bo slavnostna pridiga o Kristusu Kralju, nato pa pontifikalna sv. maša. Službi boji bodo prisostvovali vsa kat. društva z zastavami.

Popoldne ob 5 pa bo v dvorani Zadržne gospodarske banke slavnostna akademija v čast Kristusu Kralju. Nastopili bodo: stolno pevsko Cecilijansko društvo, godba Kat. Omladine, Ljudski oder, Poselska zveza in otroci iz šole č. školskih sester. Ves program, ki ga bomo pozneje priobčili, je vdana poklonitev Kristusu Kralju. Da se omogoči dostop vsakemu, bo vstop prost.

V Mariboru je, žal mnogo pojavov, ki pričajo o verski malenosti in brezbriznosti ter o brezbožnosti, zaradi tega bo slovesno praznovanje praznika Kristusa Kralja velike važnosti.

*

□ Nova kapela jezuitov v Mariboru. V nedeljo, dne 30. t. m. bo ob 8 zjutraj blagoslovitev nove kapele jezuitov, posvečene presv. Srcu Jezusovemu. Blagoslovitvene obrede opravi prevzvišeni vladika dr. Andrej Karlin. Odslej bodo v tej kapeli opravljali oo. jezuiti redno službo božjo, in sicer ob nedeljah in praznikih ob 6 in 9 zjutraj ter ob 6 zvečer. Ob delavnikih bo sv. maša ob 6 in 7.

□ V spomin padlih žrtvi. V soboto, dne 29. oktobra bo v tukašnji stolnici a pričetkom ob 9 dopoldne žalna sv. maša v spomin vseh padlih vojnih žrtvi, umrlih vojakov in umrlih članov tukašnjega Združenja vojnih invalidov.

□ Štetje obiskovalcev pokopališč. Kakor v preteklih letih se bo vršilo tudi letos štetje obiskovalcev pokopališč. Članice tuk. slov. ženskega društva bodo zbiral pri vhodih dinarske prispevke v prid »Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju«. Ker so narastle vsled letošnjih nujnih investicij domu razne obveznosti, se najvljudneje naprošajo cenjeni obiskovalci, da žrtvujejo svoje prispevke ter s tem doprinejajo k izgraditvi prepotrebne mladinske ustanove.

□ Volitve v cerkveno konkurenčni odbor so bile pred kratkim pri Sv. Martinu pod Vurbergom. V odbor so bili izvoljeni: Skofč Franc, posestnik in cerkveni ključar; Lešnik Anton, posestnik in župan iz Spodnje Korene; Klemenčič Janez star., veleposestnik; Pihler Anton, posestnik in kovač iz Glicencev; Lorger Anton, posestnik in župan iz Sp. Dupleke.

□ V zori mladosti je izdihnil svojo blago dušico učence ljudske šole Danilo Jaki iz ugledne mariborske rodbine. Pogreb bo danes v četrtek ob 16.15 iz mestne mrtvašnice na franč.škansko pokopališče. Snivaj mirno, dušica draga! Žalujocih naše iskreno sožalje!

□ V bolnišnico so prepeljali 27 letno posestnico Barbaro Kurajdnar; neznane jo je napadel ter ji z ostrim predmetom prizadel obutne poškodbe. — 50 letno viničarjevo ženo Julijano Dravec iz Rožpoha je povzelo neki kolezar; zadobila je tako hude poškodbe, da se je morala zateči v bolnišnico.

□ Odprta noč in dan so groba vrata... V torek 25. t. m. je v splošni bolnišnici izdihnila svojo blago dušo gospa Bogosavce Katarina, soproga policijskega uradnika, v starosti 51 let. Pogreb bo danes ob 4 popoldne iz mestne mrtvašnice na magdalensko pokopališče. Večni mir njeni duši. Preostalom naše sožalje.

□ Poroke. Poročili so se v zadnjem času: Blatnik Mihael, natakarc, in Lončarč Marija, kuharica, Razlagova 22; Pernek Anton, delavec, in Lešnik Ivana, hči viničarja, Košaki 26; Radolč Franc, mizarjski pomočnik, Pobrežje, Gozdna ul. 22, in Sušek Marijeta, tov. delavka; Šori Ivan, trgovski nastavljenec, Sokolska ulica 1, in Döhrn Viktorija, bivša kontoristinja, Delavska ul. 69; Bolanac Friderik, trg. pomočnik, Razlagova ul. 24, in Marinko Konstantija, prodajalka, Sokolska ul. 6; Vlah Jožef, uradnik, Betnavska ul. 73, in Krašček Vera, uradnica; Mlinarič Anton, mestni delavec, Dajnkova ulica 8, in Škerget Marija, perica; Pšunder Avguštin, ključavničar drž. žel., Studenci, Obrežna c. 11, in Martinjak Frančiška, šivilja, Studenci, Zrinjskega ul. 9. — Bog daj vsem mnogo sreče!

□ Sezona je tu! za vse tiste, ki si proskrbujejo z izmaknjenjem plašče, obleko in drugo za zimo. Izmaknjevati so na poslu; prva letošnja žrtve je postala Fani Brandstätter v Stolni ulici; z balkona njenega stanovanja so grešni ljudje odnesli skoraj čisto novo obleko sive barve.

□ Katoliška omladina. Na praznik Kristusa Kralja se zborejo vsi kat. omladinici ob 10 k slovesnemu sestanku — Dramatični odsek uprizori v nedeljo, dne 6. novembra v društvenih prostorih krasno novo igr »Pri kapelici«.

□ Mali trg je bil včeraj bolj slab založen. Kmotje so pripeljali štiri vozove krompirja, zelja in čebule, razen tega 10 vozov grozja, jabolk in hrusk. Dobro pa je bil založen perutninarski trg: preko 700 piščančkov, kokoši in druge perutnine.

□ Nova palača se bo gradila v Mariboru. Med mestno občino in Pokojniškim zavodom se vršijo pogajanja zaradi postavitve velike stavbe ob Kopaljški, Marijini in Frančiškanski ulici. Mestna ob-

čina naj bi na eni strani odstopila Pokojniškemu zavodu brezplačno 2520 kvadratnih metrov zemljišča na omenjenem mestu. Na drugi strani pa naj bi Pokojniški zavod zgradil v suterenu tega velikega poslopja primerno kopališče, ki bi ga vzela mestna občina v najem, dočim bi se staro mestno kopališče podrla. Po obstoječem načrtu bi bilo v tej stavbi 40 dvosobnih in 8 trosobnih stanovanj, če se bo tudi pritličje uporabilo za stanovanja, o čemer pa še ni padla odločitev. Stavba bi stala 5—7 milijonov dinarjev in bi po svoji veličini bila ena najpompozantnejših poslopij v Mariboru. Upati je, da bodo pričela pogajanja vedla do pozitivnega rezultata in da se bo lep načrt mogel čimprej uresničiti. Pomisliti je treba, da pridobimo v Mariboru 48 novih stanovanj, kar se bo na našem stanovanjskem trgu govtovo poznalo. Kakor znano, je bil ta prostor po navedenih treh ulicah prvotno omenjen za zgradbo Delavskega azila, ki se pa sodeč po danih okoliščinah, še ne bo tako hitro gradil, zaradi česar se je mestna občina odločila, da odstopi ta prostor Pokojniškemu zavodu.

□ Ljudski oder. Drevi ob 8 na odru sestanek članstva. Sprejemajo se tudi novi člani.

□ SSK Maraton. Jutri v petek 28. t. m. napovedanega sestanka zaradi zadržanosti predavateljev ne bo; prihodnji sestanek v petek 4. novembra ob običajni uri.

□ Na tuk. nižji gozdarski šoli prične redni pouk v II. razredu dvoletne šole dne 3. novembra. Glede pričetka rednega pouka na enoletni šoli in v I. razredu dvoletne šole ni mogoče nihčesar ukreniti, ker še ni rešeno vprašanje o nadaljnjem obstoju enoletne kakor tudi I. razreda dvoletne šole.

□ Iz francoskega kroška. Gospod Leon Rey, šef francoske arheološke misije v Albaniji, bo predaval v soboto, dne 29. t. m. ob 29 v kinu Apolo o samostanih in menihih na gori Athos. Predavanje bodo poslušale projekcijske slike. Z njim pa bo prvič posetil tukašnji francoski krožek gospod Jean Lacroix, naslednik profesorja Veya na ljubljanski univerzi. Odlična gosta dobrodošla!

□ Svojevstren trik si je izmislilo 22- do 25-letno dekle. Prišlo je v jutranjih urah, ko je prišla največji, v neko trgovino na Glavnem trgu in nakupilo blaga za 257 Din. Trgovskemu pomočniku, ki ji je stregel, je dejala, naj ji napravi dva računa, in sicer enega za 224 Din, drugega pa za 33 Din. Dekle je šlo k blagajni in v živahnosti prometa v trgovini se je trik posrečil: ženšče je plačalo račun za 33 Din, drugega računa pa sploh ni poravnalo, nakar je izginilo v vrvežu izrznega življenja na Glavnem trgu. Mariborski trgovci bodo bržčas sedaj posvečali posebno pažnjo strankam, ki bodo izrekle željo za dvojnimi ali celo trojnimi računi.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 27. oktobra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 Italijanska (dr. Stanko Leben). — 19.00 Čemu bojazen pred preveliko množino denarja? (Prof. Pengov). — 19.30 Pogovor s poslušalci (prof. Kurel). — 20.00 Napake otrok (P. Horn). — 20.30 Prenos iz Beograda: Češki program. — 22.30 Čas, poročila.

Petek, 28. oktobra: 11.15 Šolska ura: Učimo se varčevati (L. Zupanc). — 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 Poglavje iz zemljepisja: Primorski kras (prof. dr. K. Capuder). — 19.00 Francosčina (prof. Kurel). — 19.30 Gospodinjina ura: O domačnosti (M. Kmetova). — 20.00 Proslava obletnice češkega osvobođenja (prenos iz Uniona). — 22.15 Čas, poročila.

Drugi programi

Četrtek, 27. oktobra: Zagreb: 20.30 Češki večer, prenos iz Beograda. 21.10 Koncertni večer. 22.10 Radio orkester. — Barceelona: 21.05 Radio orkester. 22.00 Violončelo in pianino. 22.30 Radio orkester. 23.15 Plošče. — Stuttgart: 21.40 Plesi iz tretjega stoletja. 22.50 Plesna glasba. — Toulouse: 21.00 Večerni koncert. 21.30 Koncert vojaške godbe. 22.00 Plesna glasba. 23.15 Španske pesmi. 0.05 Angleška glasba. — Berlin: 20.10 Beethoven: IV. simfonija v B-duru, op. 60. 21.10 Zgodovina Modrega diamanta. 22.20 Poročila, nato plesna glasba. 24.00 Radio orkester. — Beograd: 18.00 Slavnostna akademija Češke-jugoslovanske age. 20.30 Violinski koncert. Dvoak: Violinski koncert v E-duru; Dvoak: Slovanski ples št. 10. 21.10 Večerni koncert. 22.10 Radio orkester. 22.40 Večerna glasba. — Rim: 20.45 Operni prenos. — Langenberg: 20.45 150 letnica Paganinijevega rojstva. 22.20 Recitalja. 22.50 Koncert. — Praga: 21.30 Večer Paganinijevih kompozicij. 22.20 Prenos koncerta iz kina Beranek. — Dunaj: 20.40 Koncert. — Budapest: 19.30 »Salomae«, drama. Ciganska glasba.

Petek, 28. oktobra: Zagreb: 20.05 Simfonični koncert češke filharmonije, prenos iz Prage. 21.50 Slovanska glasba na ploščah. 22.40 Plesna glasba. — Milano: 20.30 Patriotični večer. 21.15 Simfonični koncert. — Barceelona: 21.10 Radio orkester. 22.00 Recitalja. 22.15 Prenos koncerta iz kavarne. — Stuttgart: 20.00 100-letnica Paganinijeve smrti. 22.20 Avstralska predavanja. 21.30 Komorna glasba. 23.45 Plesna glasba. — Toulouse: 20.30 Vojška godba. 21.00 Klasična glasba. 22.00 Plesna glasba. 23.35 Pester koncert. 0.05 Angleška glasba. — Berlin: 21.10 Koncert. 22.30 Prenos iz Amerike, nato koncert. — Beograd: 19.55 Prenos iz Prage. — Rim: 20.45 Patriotični večer. — Beromünster: 21.40 Radio orkester. — Langenberg: 21.35 Koncert. 22.30 Prenos iz Amerike. 22.45 Plesna glasba. — Praga: 20.05 Simfonični koncert. — Dunaj: 20.00 Prenos iz Amerike. 20.15 Simfonični orkester. 22.05 Poročila.